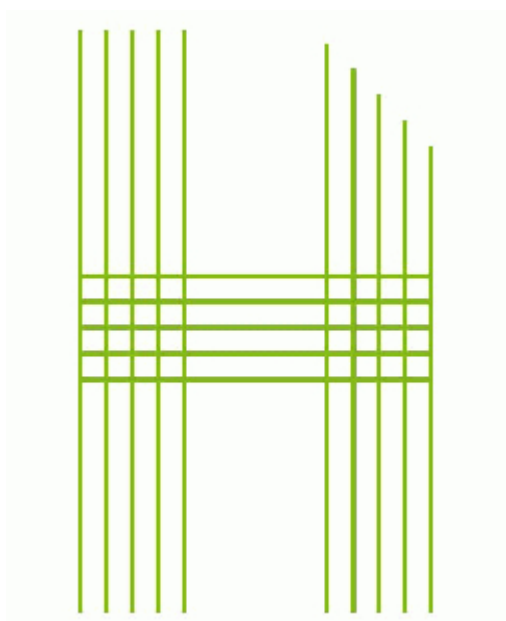

Facultade de Historia

Información básica

O grao en Xeografía e Historia proporciona ao alumnado unha serie de competencias que integran a aprendizaxe de coñecementos, a adquisición de habilidades e destrezas e a formación en actitudes e valores. Na liña doutras titulacións recoñecidas nas universidades europeas, ademais de englobar contidos das disciplinas de Xeografía, Historia e Historia da arte, a oferta da nosa Facultade dota ao alumnado dunha serie ampla de competencias xerais e específicas.

Grao Xeografía e Historia (Plano 2014/15)

Destaca o **carácter humanístico** das disciplinas cunha longa e consolidada traxectoria académica e universitaria, e a súa capacidade para coñecer a orixe e a evolución de moitas das realidades culturais do noso tempo. En conxunto ofertamos unha formación básica en contidos interdisciplinares relativos ao coñecemento da estrutura diacrónica do pasado, das coordenadas espazo-temporais, interrelacionadas coas xeográficas e artísticas.

A formación inclúe ámbitos temáticos e territoriais específicos e contidos instrumentais, a través das **prácticas** que os nosos estudantes realizan en diversas institucións e empresas. O coñecemento do noso pasado permite achegarse as ferramentas analíticas e conceptuais que a súa vez incitan á reflexión, á crítica e ao respecto pola diversidade e a alteridade; en definitiva o coñecemento doutras realidades, moi variadas fomenta os valores humanos e achega principios éticos tan necesarios na sociedade actual.

O carácter multidisciplinar e polivalente dos estudos (Historia, Arte e Xeografía) capacita para un **amplio abanico de saídas profesionais** aos seus egresados, que resultan tan competitivos como os especializados nunha soa das disciplinas humanísticas, tendo en conta da cada vez maior flexibilidade do actual mercado laboral entre titulacións e postos de traballo. Os servizos educativos, os servizos da administración, os medios de comunicación, os centros de educación superior e secundaria, e un longo espectro de institucións e empresas, proporcionan un marco para o desempeño de actividades relacionadas co perfil formativo do grao, preparando para unha gran variedade de actividades.

Ademais, a riqueza histórica, artística, arqueolóxica e natural proporciona unha estreita relación entre os estudos

universitarios e o mercado laboral, abrindo unha nova vía de profesionalización ante a crecente consideración do legado cultural herdado como recurso dotado de valor económico ou produtivo. A demanda e saídas profesionais no terreo da conservación, protección, xestión e difusión do patrimonio e o resto de actividades relacionadas co turismo cultural abren un amplo horizonte á saída profesional dos futuros graduados, que poden nesa liña especializarse no máster que ofertamos.

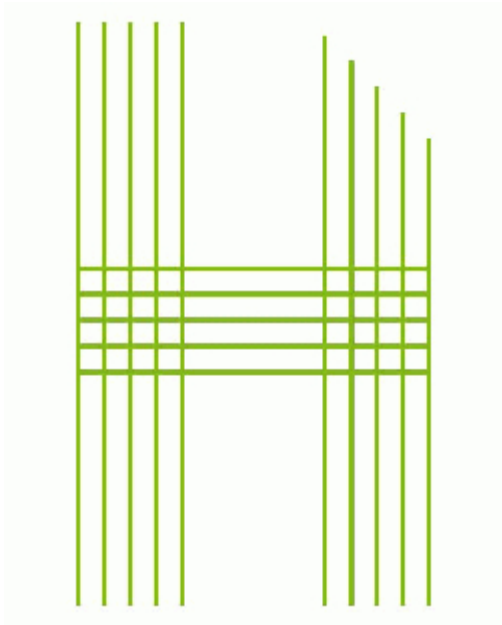

Co obxectivo de dar resposta á demanda social de diferentes profesionais, e aos futuros graduados/as posibilitábase unha continuación académica coherente con dous Másteres: Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio.

Unha situación similar presenta o **Máster de Arqueoloxía e Ciencias da Antigüedad** orientado á especialización en arqueoloxía.

Presentación

A Facultade de Historia da Universidade de Vigo, sita no Campus Universitario de Ourense, oferta tres titulacións adaptadas ao Espazo Europeo de Educación Superior (EEES): un Grao e dous Posgraos.

Xunto á habitual **modalidade presencial**, poderase optar pola modalidade semipresencial, sempre que se xustifique a imposibilidade de asistir con regularidade ás aulas; os motivos deben estar en relación con obrigas de carácter laboral, familiar, atención a persoas dependentes, actividades deportivas de alto nivel, necesidades educativas especiais. O proceso para acollerse a esta modalidade terá lugar unha vez formalizada a matrícula; estudante debe cubrir un impreso coa solicitude e entregar a documentación xustificativa.

Os docentes poñerán a disposición destes estudantes o material preciso a través da plataforma de teledocencia e os medios para superar as materias do grao, en igualdade de condicións que os presenciais.

A oferta de **Posgrao** contempla dúas titulacións:

Máster Interuniversitario en
Arqueoloxía e
Ciencias da Antigüidade

MÁSTER EN VALORACIÓN,
XESTIÓN E PROTECCIÓN DO
PATRIMONIO CULTURAL
Universidade de Vigo
HTCO₃

USC
Universidade de Vigo
CSIC
incipit

- **Mestrado semipresencial en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio**, en colaboración coa Escola Superior de Enxeñaría de Minas do campus de Vigo.
- Mestrado Interuniversitario de Arqueoloxía e Ciencias da Antigüidade (**USC y U Vigo**) **coa participación do Instituto de Ciencias do Patrimonio (Incipit) do CSIC**. O seu programa ten unha dobre orientación: profesionalizante e investigadora. Na súa primeira vertente, aspira a formar arqueólogos que poidan desenvolver a súa labor profesional neste campo nos próximos anos; na segunda, dá paso ao programa de doutoramento da USC

□Historia, Xeografía e Arte□.

Neste documento:

- Localización
- Normativa e Lexislación
- Servizos e Infraestruturas do Centro
- Outra Información do Centro
- Calendario Académico
- Información de Interese

Localización

No Campus de Ourense dende 1990

Facultade de Historia de Ourense
Campus Universitario As Lagoas s/n
32004 Ourense
Teléfono: 988 387101
Fax: 988 387328

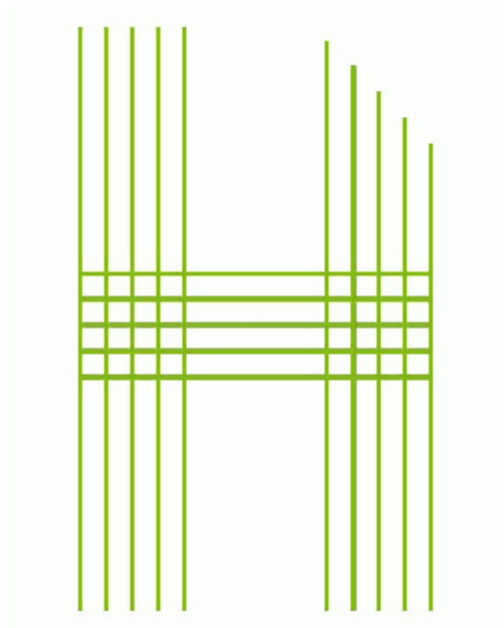
E-mail Secretaría Decanato: sdefho@uvigo.es

Páxina web: <http://historia.uvigo.es/gl/>

Facebook: <https://www.facebook.com/facultadehistoriaourense>

Instagram: <https://www.instagram.com/historiaourense/>

Organización e Funcionamento do Centro

Organos de Goberno

□ Decanato

- Xunta de Facultade
- Comisión Permanente da Facultade
- Comisión de Calidade
- Departamentode Historia, Arte e Xeografía

Equipo de Goberno

□ Decana:

Profa. Dra. Susana Reboreda Morillo

Tfno.: 988 38 72 69

rmorillo@uvigo.es

□ Vicedecano:

Prof. Dr. Adolfo Fernández Fernández

Tfno : 988 38 71 11

adolfo@uvigo.es

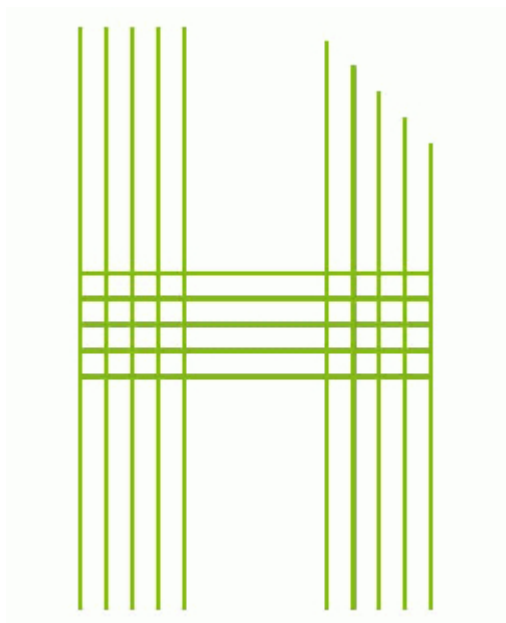
□ Secretaria:

Dna. Josefina Cadilla Lomba

Tfno.: 988 36 88 55

sfho@uvigo.es

Normativa e Lexislación

Normativa xeral das Universidades

Normativa específica da Universidade de Vigo

Normativas da Facultade de Historia

- Regulamento Rexime Interno da Facultade de Historia
- Regulamento para a elaboración dos horarios docentes e a planificación de ocupación de espazos na Facultade de Historia de Ourense
- Regulamento de Prácticas Externas
- Regulamento do Traballo de Fin de Grao

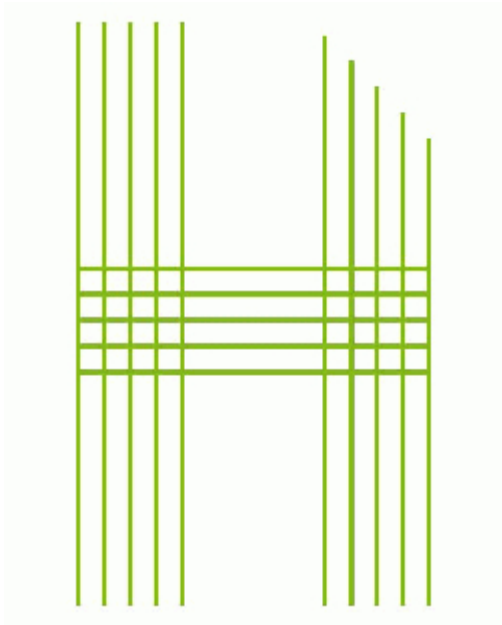
Normativa xeral das Universidades

Normativa específica da Universidade de Vigo

Normativas da Facultade de Historia

- Regulamento Rexime Interno da Facultade de Historia
- Regulamento para a elaboración dos horarios docentes e a planificación de ocupación de espazos na Facultade de Historia de Ourense
- Regulamento de Prácticas Externas
- Regulamento do Traballo de Fin de Grao

Servizos e Infraestructuras do Centro

CAMPUS NORTE

A actividade se articula en 3 edificios:

- Edificio Facultades (máis coñecido como Edificio de Ferro)
- Pavillón Olga Gallego (2)
- Pavillón Concepción Ramón Amat (1)

O EDIFICIO FACULTADES

Acceso

- Conserxería
- Aulas

1º andar

- Secretaría Administrativa da Facultade
- Aula de Informática
- Delegación de Alumnos

2º andar

- Laboratorios docentes: Arqueoloxía, Historia da Arte, Xeografía, Historia Medieval
- Aulas

4 ºandar

- Vicerreitoría do Campus de Ourense
- Decanato
- Salón de Graos

DISTRIBUCIÓN DE AULAS DE HISTORIA - EDIFICIO DE FERRO

CURSO AULA HORARIO

- 1º Grao 0.5 mañá e tarde (Planta Baixa)
- 2º Grao 0.6 mañá e tarde (Planta Baixa)
- 3º Grao 0.7 mañá e tarde (Planta Baixa)

- 4º Grao 0.7 mañá e tarde (Planta baixa)
- Aula de videoconferencia/máster: 2.3 (2º andar)
- Prácticas 1º Grao. Grupo 1, 0.5; Grupo 2, 2.2 (2º andar)
- Prácticas 2º Grao. Grupo 1, 0.6, Grupo 2, 2.3 (2º andar)

PAVILLÓN OLGA GALLEGO (2)

- Despachos dos/as profesores/as (1º andar e soto)
- Laboratorio de Prehistoria, Historia Antigua, Historia Moderna, Historia Contemporánea e Historia de América (soto)

PAVILLÓN CONCEPCION RAMÓN AMAT (1)

- Aula de Máster
- Sala de exposicións ALTERARTE (planta baixa)

DISTRIBUCIÓN DE LABORATORIOS DE HISTORIA

DENOMINACIÓN LOCALIZACIÓN EDIFICIO

- Laboratorio de Informática PRIMEIRO ANDAR FERRO
- Laboratorio de Xeografía SEGUNDO ANDAR FERRO
- Laboratorio de Arqueoloxía SEGUNDO ANDAR FERRO
- Laboratorio de Historia Medieval SEGUNDO ANDAR FERRO
- Laboratorio de Prehistoria e Historia Antiga SOTO PAVILLÓN 2
- Laboratorio de Historia Moderna e Contemporánea SOTO PAVILLÓN 2

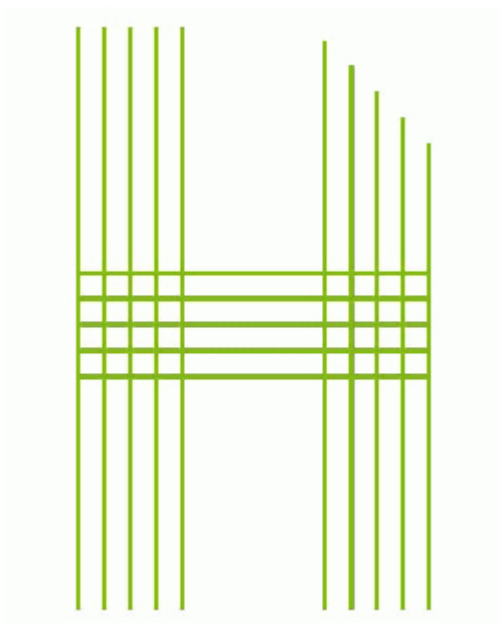
PLATAFORMA DE TELEDOCENCIA (<http://faitic.uvigo.es>)

- Curso virtual do Grao en Xeografía e Historia
- Curso virtual do Máster en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural

Manual Primeiros Pasos na plataforma Moodle

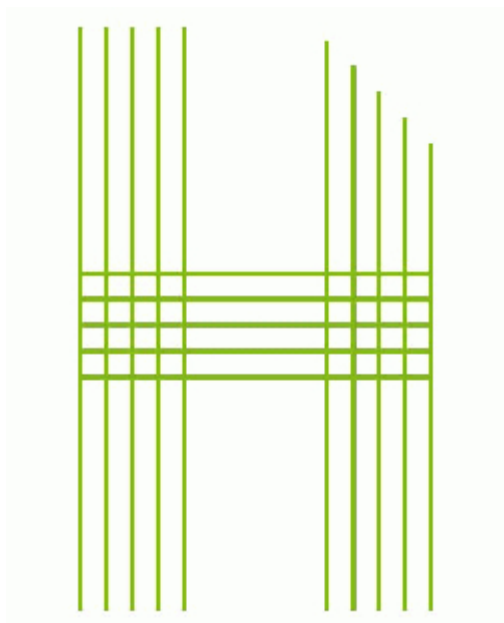
Calendario Académico

Pódese acceder ao calendario, horarios e datas de exámenes na web do centro: <http://historia.uvigo.es/gl/docencia/calendario-escolar>

Outra información do centro

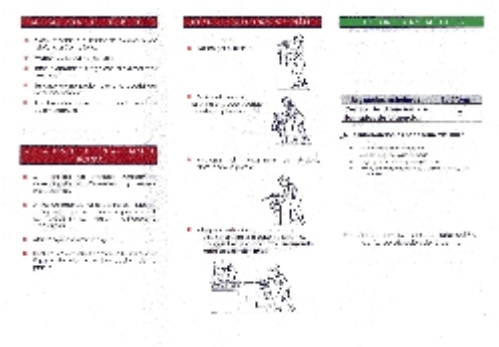

Plan de Autoprotección Universidade de Vigo.

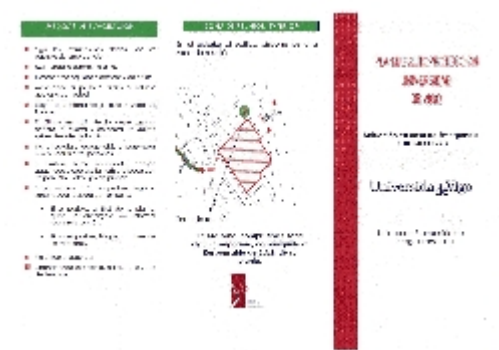
Actuación en caso de Emerxencia Edificio de Ferro

Plan 1

Plan 2

Delegación de alumnado

Funcións:

É o órgano de representación estudiantil institucional que se ten artellado na Facultade de Historia.

Todos os alumnos/as poden acudir á sede da Delegación para obter información e facer uso dos seus recursos. Para cubrir as súas necesidades a Delegación ten un orzamento proporcional ao número de alumnos/as que representa. Segundo o Regulamento de Estudantes no artigo 27, entre os fins da Delegación de alumnos está:

- Actuar como órganos de diálogo coas autoridades académicas no establecemento dunha información adecuada sobre a vida universitaria.
- Xestionar os seus recursos.
- Promover e coordinar actividades de extensión universitaria.
- Elixir os seus representantes perante calquera autoridade, institución ou organización, naqueles casos para os que non exista regulamento de elección.

Representantes: <http://historia.uvigo.es/gl/alumnado/delegacion-de-alumnado>

Localización

Edificio Facultades. 1º Andar

Tfno: 988 38 73 05

E-mail: dafho@uvigo.es

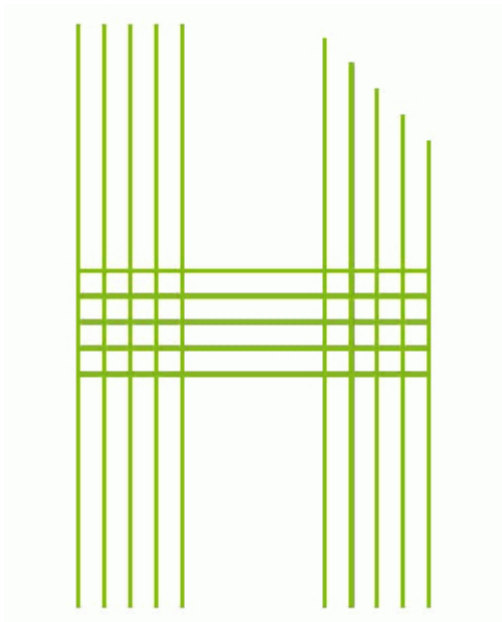
Normativa

- Regulamento Estudantes
- Estatuto Estudiantado (BOE 31/01/2010)
- Normativa de Permanencia da Universidade de Vigo
- Regulamento de Voluntariado
- **Plan de Acción Titorial**

Outra información de interese para o alumnado

- Actividades culturais

Información de Interese

ESTUDAR EN OURENSE

- ☐ [Estudar na Universidade de Vigo](#)
- ☐ [Guía turística de Ourense](#)
- ☐ [Aloxamento en Ourense](#)
- ☐ [Hoteles e Hostais](#)
- ☐ [Pisos compartidos. Contactar coa ORI.](#)
- ☐ [Información para o alumnado da Universidade de Vigo:](#)
- ☐ [Alumnado da Universidade de Vigo](#)

CONTACTOS INTERESE UNIVERSIDADE DE VIGO

Páxina web:

<http://www.uvigo.es/>

Central: 986 81 20 00

Información Xeral: 986 81 3600

Información ao alumnado: 986 81 36 30

Rexistro xeral da universidade: 986 81 39 02

Rexistro do Campus de Vigo: 986 81 36 10

Rexistro do Campus de Ourense: 988 38 71 03

Gabinete de prensa: 986 81 3604. prensa@uvigo.es

AREA DE SERVIZOS Á COMUNIDADE

Actividades culturais: 986 81 36 03/ 26. vicext@uvigo.es

Actividades deportivas: 986 81 21 82 / 986 81 22 04; deportes@uvigo.es

Servizo de alumnado: 986 81 36 09 xsadal@uvigo.es

LERD de Vigo: 986 81 37 71 / 72

LERD de Ourense: 988 38 71 02

Bolsas: 986 81 19 99 / 813612. bolsas@uvigo.es

Asesoría Xurídica: 986 81 3576

Oficina ORI: 986 81 21 78 /986 81 35 50 ; ori@uvigo.es

Oficina do Medio Ambiente(OMA): 986 81 38 83; oma3@uvigo.es

BIBLIOTECA DO CAMPUS DE OURENSE

Presente fisicamente nos trescampus, a Biblioteca Universitaria conta en cada un deles cunha biblioteca central e varias salas repartidas polas escolas e facultades que compoñen a Universidade.

A Biblioteca Central do Campus de Ourense, fundada no ano 2000, conta cun fondo de uns 100.000 libros e unhas 750 publicacións periódicas divididas en diferentes temas como son xeografía, historia, arte, dereito e química.

Servizos que ofrece:

- Préstamo interbibliotecario a nivel nacional e internacional.
- Préstamo para alumnos, PDI e PAS.
- Información bibliográfica, búsquedas e referencias bibliográficas.
- Catálogo automatizado colectivo de publicacións periódicas (a nivel nacional).

Contacto:

Conserxería (988 387320)

Campus As Lagoas - 32004- Ourense

Horario de atención ao público: De luns a venres de 8:30h a 21:00h

Acceso ao Catálogo da Biblioteca

CONTA DE CORREO ELECTRÓNICO DA UNIVERSIDADE DE VIGO

- Basta con estar matriculado na Universidade e dispor do cartón universitario.
- No momento de formalizar a matrícula créase unha conta de correo cun nome de usuario e coa extensión alumnos.uvigo.es
- Con ese nome de usuario e esa clave tamén poderás acceder á rede WIFI. Todas as instalacións da Universidade de Vigo teñen acceso a internet por rede WIFI
- <http://www.uvigo.es>

CARNET UNIVERSITARIO

O Carné Universitario é unha tarxeta intelixente realizada en colaboración co Santander, que acredita o estudante, profesorado e personal de administración e servizos como membros da comunidade universitaria.

Ademais de todas as funcións asociadas ás tarxetas intelixentes, o carné poderá dispoñer de servizos financeiros 4B Maestro, se se solicitan voluntariamente

- Para qué podes utilizalo?
- Acreditación universitaria
- Acceso a recintos e ordenadores das aulas de informática e persoais*
- Préstamo de libros en bibliotecas
- Consultas en Puntos de Información e, opcionalmente, en caixeiros 4B*
- Tarxeta deportiva
- Moedeiro electrónico
- Descostos en comercios
- Tarxeta 4B Maestro (opcional)
- Firma Electrónica

□ Solicítalo en calquera momenton as Oficinas Universitarias Santander do campus, levando unha fotografía recente. Recíbalo no teu domicilio particular. Para que inclúa o servizo 4B Maestro só necesitas ser titular dunha conta bancaria no Santander. Esta contan non ten nin gastos de administración nin de mantemento.

□ O Carné Universitario non hai que renovalo cada ano. Para activar a función financeira diríxete á Oficina Universitaria.

SEGURO ESCOLAR

□ Os alumnos da Universidade de Vigo, sexa cal for a súa nacionalidade ou estudos que cursen, quedan cubertos por un seguro escolar. Do mesmo xeito que se regula para os niveis educativos previos, a Lei establece a cobertura obrigatoria.

□ Ademais, a Universidade de Vigo subscribiu un seguro adicional, seguro cum laude, para todos os seus alumnos, incluídos aqueles que non quedan cubertos polo seguro obrigatorio. Ambos os seguros páganse no momento de formalizar a matrícula, polo que non teñen custo adicional algún.

□ Con carácter complementario aos dous anteriores, a Universidade de Vigo dispón dun seguro voluntario, seguro cum laude plus, con maiores coberturas que aqueles e a un custo moi reducido (ao redor de 10 euros por curso).

OUTROS SERVIZOS

- **Actividades Culturais**
- **Deportes**
- **Voluntariado**
- **Area de Emprego**
- **Fundación Universidade de Vigo**
- **Gabinete psicopedagóxico**
- **Tribunal de Garantías**

Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr. totais
002M143V03101	Concepto e Categorias do Patrimonio Cultural	1c	3
002M143V03102	Valor e Significado do Patrimonio Cultural	1c	3
002M143V03103	Protección Xurídica do Patrimonio Cultural	1c	3
002M143V03104	Figuras de Intervención e Xestión de Proxectos	1c	3
002M143V03105	Novos Modos de Xestión e Protección do Patrimonio Cultural	1c	3
002M143V03107	Técnicas de Representación CAD do Patrimonio	1c	3
002M143V03108	Tecnoloxías SIG para o Inventario do Patrimonio Cultural	1c	3
002M143V03109	Técnicas de Documentación Cartográfica 2D e 3D do Patrimonio Cultural	1c	3
002M143V03110	Técnicas de Prospección do Subsolo Superficial	1c	3

O02M143V03111	Introducción á topografía e produción cartográfica	1c	3
O02M143V03207	Caracterización e Documentación Histórico-Artística	2c	3
O02M143V03208	Territorios e Paisaxe Cultural	2c	3
O02M143V03209	Historia, Memoria, Identidade e Patrimonio Cultural	2c	3
O02M143V03210	Difusión e Socialización do Patrimonio Cultural	2c	3
O02M143V03211	Deseño de Exposicións e Modelos Expositivos	2c	3
O02M143V03212	Patrimonio Arquitectónico, Territorio e Paisaxe Urbana	2c	3
O02M143V03213	Prácticas	2c	6
O02M143V03214	Traballo Fin de Máster	2c	9
O02M143V03215	Educación patrimonial e innovación social	2c	3
O02M143V03216	Patrimonio cultural e turismo	2c	3
O02M143V03217	Introducción á avaliación estrutural de construcións patrimoniais	2c	3
O02M143V03218	Técnicas non destructivas para a avaliación do patrimonio cultural inmovible	2c	3

DATOS IDENTIFICATIVOS**Concepto e Categorías do Patrimonio Cultural**

Materia	Concepto e Categorías do Patrimonio Cultural			
Código	O02M143V03101			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Pérez Losada, Fermín Emiliano			
Profesorado	de Uña Álvarez, Elena Pilar Pérez Losada, Fermín Emiliano			
Correo-e	fermin@uvigo.es			
Web	http://http://faitic.uvigo.es/			
Descrición xeral	Trátase dunha materia de carácter introdutorio e xeneralista, que ten como obxectivo comprender e valorar a importancia do Patrimonio Cultural na sociedade contemporánea.			

Competencias

Código	Tipoloxía
CB5	Que os estudantes teñan as destrezas de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de maneira que sexa autodirixida ou autónoma.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CE8	Comprender os valores multifactoriais do Patrimonio Cultural e avalialo adecuadamente de acordo cos criterios de uso social.
CT4	Poder integrar a información e os datos diversos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de actuación.
CT6	Saber transmitir de forma clara e inequívoca a un público especializado ou non, resultados da investigación científica e tecnolóxica ou o máis avanzado campo de innovación, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que están baseados

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecer o concepto de Patrimonio Cultural, a súa evolución e as súas distintas categorías	CB5 CG1 CE8 CT4 CT6

Contidos

Tema	
☐ O concepto de Patrimonio Cultural	Orixes e evolución desde o s. XIX (Patrimonio Nacional). Rasgos definatorios básicos na actualidade. Categorías xerais nas que se clasifica (Natural/Cultural; Material/Inmaterial; Moble/Inmoble).
☐ O Patrimonio Natural	Definición e características propias e singulares. Orixes e evolución do concepto ata a actualidade. Estratexias xerais de conservación e intervención. A obvia interacción coa acción antrópica: Paisaxes, Territorios. Patrimonios emerxentes relacionados: xeolóxico e mineiro, paleontolóxico, etc.

☐ O Patrimonio Cultural	Clasificación xeral segundo as normativas e convencións: Histórico/Artístico, Arqueolóxico, Etnográfico, Bibliográfico e Documental. Características e particularidades propias de cada categoría. Estratexias xerais de conservación e intervención. Patrimonios emerxentes relacionados (científico/técnico, industrial, etc.).
☐ O caso específico do Patrimonio Cultural Inmaterial	Definición, características e evolución do concepto ata a actualidade. Relacións e interaccións cos patrimonios materiais.
☐ Categorías patrimoniais	As cambiantes e difusas fronteiras entre os diversos tipos e categorías patrimoniais. Definicións xurídicas e conceptos epistemolóxicos. Patrimonios consolidados e patrimonios emerxentes. Os patrimonios integrais.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Seminario	4	0	4
Estudo de casos	0	12	12
Resolución de problemas de forma autónoma	0	12	12
Prácticas autónomas a través de TIC	0	30	30
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Traballo	0	10	10
Observación sistemática	0	5	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Sesión orientada a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado e as súas motivacións. Presentación da materia e dos entornos nos que se desenvolverá o módulo, empregando ferramentas de teleformación e telecomunicación.
Seminario	Interacción docente/alumnado coa finalidade de exposición básica de contidos, orientación, asesoramento e resolución de dúbidas no proceso do aprendizaxe, co apoio dos medios de teleformación.
Estudo de casos	Análise de casos ou situacións en relación co concepto e categorías do Patrimonio Cultural. Proceso sustentado na plataforma de teleformación.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividades vinculadas ó desenvolvemento da reflexión, debate, crítica e xeneración aberta de alternativas mobilizando os coñecementos e as habilidades dos estudantes mediante as diferentes ferramentas tecnolóxicas de docencia.
Prácticas autónomas a través de TIC	Aplicación dos coñecementos e das capacidades do alumnado nun senso autónomo e dirixido con carácter transversal no desenvolvemento da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Sen descrición
Prácticas autónomas a través de TIC	Información e asesoría personalizada das prácticas autónomas realizadas polo alumnado a traveso das TIC. Recursos utilizados: plataforma de teledocencia Moodle e videoconferencia e-meeting.
Probas	Descrición
Traballo	Resolución de dúbidas e atención personalizada dos exercicios prácticos realizados polo alumnado (glosario, foros específicos). Recursos utilizados: plataforma de teledocencia Moodle e videoconferencia e-meeting.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Exame de preguntas obxectivas	Proba tipo test, realizada a traveso da plataforma virtual. O resultado de aprendizaxe avaliado é: Coñecer o concepto de patrimonio cultural, a súa evolución e as súas distintas categorías.	30	CB5 CG1 CE8 CT4 CT6

Traballo	O alumnado realiza e presenta un comentario crítico sobre os textos e lecturas recomendadas, utilizando ferramentas de entrega remota na data indicada. O resultado de aprendizaxe avaliado é: Coñecer o concepto de patrimonio cultural, a súa evolución e as súas distintas categorías	50	CB5 CG1 CE8 CT4 CT6
Observación sistemática	Comunicación e participación activa nas actividades da materia través de medios telemáticos. O resultado de aprendizaxe avaliado é: Coñecer o concepto de patrimonio cultural, a súa evolución e as súas distintas categorías	20	CB5 CG1 CE8 CT4 CT6

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira leva a cabo durante o cuadrimestre de docencia. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitarase a plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a dita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de Xullo, para o que se habilitará de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

García Cuetos, P., El patrimonio cultural: conceptos básicos, Universidad de Zaragoza, 2011, Zaragoza

QUEROL, M.A., Manual de gestión del Patrimonio Cultural, Akal, 2010, Madrid

Tugores, F. e Planas, R., Introducción al Patrimonio Cultural, Trea, 2006, Gijón

HERNÁNDEZ HERNÁNDEZ, F., El patrimonio cultural: la memoria recuperada, Trea, 2002, Gijón

Bibliografía Complementaria

Babelon, J.P e Chastel, A., La notion de patrimoine, Liana Levi, 2000, París

Choay, F., Alegoría del Patrimonio, Gustavo Gili, 2007, Barcelona

García Cuetos, P., Humilde condición: el patrimonio cultural y la conservación de su autenticidad, Trea, 2009, Gijón

Monterroso Montero, J.M., Protección y conservación del patrimonio: principios teóricos, Tórculo, 2001, Santiago

Moure Romanillo, A. (Ed.), Patrimonio Cultural y Patrimonio Natural. Una reserva de futuro, Universidad de Cantabria, 2003, Santander

UNESCO, ¿Qué es el patrimonio cultural inmaterial? <http://www.unesco.org/culture/ich/doc/src/01851-ES.pdf>,

UNESCO, Gestión del Patrimonio Mundial natural <http://whc.unesco.org/en/managing-natural-world-heritage/>,

UNESCO, Gestión del Patrimonio Mundial cultural <http://whc.unesco.org/en/managing-cultural-world-heritage/>,

Recomendacións

Outros comentarios

A docencia da materia desenvolverase utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de multivideoconferencia (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao comezo da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está dispoñible no espazo común do máster. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao comezo da mesma.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Valor e Significado do Patrimonio Cultural**

Materia	Valor e Significado do Patrimonio Cultural			
Código	O02M143V03102			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Pérez Losada, Fermín Emiliano			
Profesorado	Pérez Losada, Fermín Emiliano			
Correo-e	fermin@uvigo.es			
Web	http://http://fatic.uvigo.es/			
Descrición xeral	A materia ten como obxectivo que os alumnos aprendan a analizar críticamente o valor patrimonial dos bens culturais, e coñezan as ferramentas metodolóxicas necesarias para o proceso de estimación do valor patrimonial, empregando criterios estandarizados.			

Competencias

Código	Tipoloxía
CB5	Que os estudantes teñan as destrezas de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de maneira que sexa autodirixida ou autónoma.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CE8	Comprender os valores multifactoriais do Patrimonio Cultural e avalialo adecuadamente de acordo cos criterios de uso social.
CT4	Poder integrar a información e os datos diversos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de actuación.
CT6	Saber transmitir de forma clara e inequívoca a un público especializado ou non, resultados da investigación científica e tecnolóxica ou o máis avanzado campo de innovación, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que están baseados

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecer as ferramentas metodolóxicas para a realización dun proceso de estimación de valor dun ben cultural calquera, a partir de criterios estandarizados.	CB5 CG1 CE8 CT4 CT6

Contidos

Tema	
☐ Valores e significado do Patrimonio Cultural	Principais cualidades positivas de recoñecemento e aprezo do Patrimonio Cultural na sociedade contemporánea. Valor potencial e valor efectivo ou real.
☐ O valor estético/formal	Antigüidade, artificio, monumentalidade, beleza. A integración do patrimonio na paisaxe urbana e rural. O valor utilitario: rehabilitacións para novos usos e a súa problemática.
☐ O valor informativo/histórico	Cómo coñecer o pasado a traveso do patrimonio. A investigación como ferramenta básica xeneradora de valor histórico.
☐ O valor asociativo/simbólico	A comunicación directa pasado-presente inherente ó patrimonio. O patrimonio como símbolo cultural identitario das comunidades humanas. Problemática de a quen representa o patrimonio cultural a escala local, nacional e mundial.

☐ O valor económico do patrimonio cultural	Educación, cultura, turismo e desenvolvemento. Modelos económicos e políticas culturais aplicadas ó patrimonio no mundo contemporáneo. O patrimonio cultural como recurso económico, xenerador de riqueza (beneficios directos e indirectos) e de calidade de vida.
☐ Os informes de valoración patrimonial (IVP)	Estratexias, estándares e sistemas de medición e cuantificación do valor patrimonial do bens culturais

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	4	0	4
Resolución de problemas de forma autónoma	0	12	12
Estudo de casos	0	12	12
Prácticas autónomas a través de TIC	0	30	30
Actividades introdutorias	1	0	1
Traballo	0	10	10
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Observación sistemática	0	5	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Interacción docente/alumnado coa finalidade de exposición básica de contidos, orientación, asesoramento e resolución de dúbidas no proceso do aprendizaxe, co apoio dos medios de teleformación.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividades vinculadas ó desenvolvemento da reflexión, debate, crítica e xeneración aberta de alternativas mobilizando os coñecementos e as habilidades dos estudantes mediante as diferentes ferramentas tecnolóxicas de docencia.
Estudo de casos	Análise de casos ou situacións en relación co concepto e categorías do Patrimonio Cultural. Proceso sustentado na plataforma de teleformación.
Prácticas autónomas a través de TIC	Aplicación dos coñecementos e das capacidades do alumnado nun senso autónomo e dirixido con carácter transversal no desenvolvemento da materia.
Actividades introdutorias	Sesión orientada a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado e as súas motivacións. Presentación da materia e dos entornos nos que se desenvolverá o módulo, empregando ferramentas de teleformación e telecomunicación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de dúbidas e atención personalizada dos exercicios prácticos realizados polo alumnado (glosario, foros específicos). Recursos utilizados: plataforma de teledocencia Moodle e videoconferencia e-meeting.
Estudo de casos	Información e asesoría personalizada das prácticas autónomas realizadas polo alumnado a traveso das TIC. Recursos utilizados: plataforma de teledocencia Moodle e videoconferencia e-meeting.
Prácticas autónomas a través de TIC	Resolución de dúbidas e atención personalizada dos exercicios prácticos realizados polo alumnado (glosario, foros específicos). Recursos utilizados: plataforma de teledocencia Moodle e videoconferencia e-meeting.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo	O alumnado realiza e presenta un Informe de Valoración Patrimonial (IVP) sobre un ben cultural da súa elección (transversal do módulo), utilizando ferramentas de entrega remota na plataforma virtual. Avaliación do resultado da aprendizaxe "Coñecer as ferramentas metodolóxicas para a realización dun proceso de estimación do valor dun ben cultural calquera, a partir de criterios estandarizados".	50	CG1
Exame de preguntas obxectivas	Proba tipo test, realizada a traveso da plataforma virtual. Avaliación do resultado da aprendizaxe "Coñecer as ferramentas metodolóxicas para a realización dun proceso de estimación do valor dun ben cultural calquera, a partir de criterios estandarizados".	30	CG1 CE8 CT4

Observación sistemática	Comunicación e participación activa nas actividades da materia a traveso dos medios telemáticos. Avaliación do resultado da aprendizaxe "Coñecer as ferramentas metodolóxicas para a realización dun proceso de estimación do valor dun ben cultural calquera, a partir de criterios estandarizados".	20	CG1
-------------------------	--	----	-----

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira leva a cabo durante o cuadrimestre de docencia. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitarase a plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a dita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de Xullo, para o que se habilitará de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Ballart Hernández, J., El patrimonio histórico y arqueológico: valor y uso, 1, Ariel, 1997, Barcelona
 Ballart Hernández, J.; Juan i Treserras, J., Gestión del patrimonio cultural, 4, Ariel, 2008, Barcelona
 Pedersen, A., Gestión del turismo en sitio del Patrimonio Mundial. Manual práctico para administradores de sitios del Patrimonio Mundial., 1, <http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001286/12867>, 2005, Paris
 AA.VV., Sistema de valoración patrimonial de los Enclaves arqueológicos de Aragón, 1, Gobierno de Aragón, 1999,
 AA.VV., O valor crítico dos bens culturais. Videos das conferencias, 1, Consello da Cultura Galega, 2008,
<http://consellodacultura.org/mediateca/?p=445>
 Barciela, Melgarejo e López Eds., Los bienes culturales y su aportación al desarrollo sostenible, 1, Universidad de Alicante, 2012, Alicante

Bibliografía Complementaria

- Frey, B.S., La economía del arte, 1, La Caixa, 2000, Barcelona
 Thorsby, D., Economía y Cultura, 1, Gestion Cultural, 2008, México
 Rizzo, I. e Mignosa, A. Eds., Handbook on the economics of Cultural Heritage, 1, E. Elgar Pub., 2013, Cheltenham (UK)
 Bonet, L.; Castañer, X.; Font, J. (Eds.), Gestión de proyectos culturales: análisis de casos, 2, Ariel, 2009, Barcelona
 Castillo Oreja, M.A. (ed), Ciudades históricas: conservación y desarrollo, Fundación Argentaria - Visor Dis, 2000, Madrid
 Domínguez Arranz, A. (Ed), El patrimonio arqueológico a debate: su valor cultural y económico, Gobierno de Aragón, 2008, Huesca
 Fontenla Sanjuán, C. (coord.), Contorno dos Monumentos en Galicia, delimitación e protección, Dirección Xeral do Patrimonio Cultural, 1998, Santiago
 Hardesty, D.L.; Little, B.J., Assessing site significance. A Guide for Archaeologists and Historians, Altamira Press, 2000, New York
 Herrera Prieto, L.C. (coord.), Turismo cultural: el patrimonio histórico como fuente de riqueza,, Fundación del Patrimonio Histórico de Castilla y L, 2000, Valladolid
 López Silvestre F., Días-Fierros Viqueira, F. (coord.), Olladas críticas sobre a paisaxe, Consello da Cultura Galega, 2009, Santiago
 Sanz Lara, J.A., Valoración económica del patrimonio cultural, Trea, 2004, Gijón
 AA.VV., El Patrimonio intangible y otros aspectos relativos a los itinerarios culturales, Congreso Internacional del CIIC (ICOMOS), [http://www.esicomos.org/Nueva_carpeta/INDEX_2ESI], 2002, Pamplona

Recomendacións

Outros comentarios

A docencia da materia desenvolverase utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de multivideoconferencia (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao comezo da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está dispoñible no espazo común do máster. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao comezo da mesma.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Protección Xurídica do Patrimonio Cultural**

Materia	Protección Xurídica do Patrimonio Cultural			
Código	O02M143V03103			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Ricoy Casas, Rosa María			
Profesorado	Ricoy Casas, Rosa María			
Correo-e	rricoy@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	A materia pretende desenvolver no alumnado a capacidade para coñecer e manexar a lexislación aplicable a calquera situación que se presente en relación ao Patrimonio Cultural e adquirir a competencia necesaria para poder coñecer a contorna social, empresarial e administrativo correspondente. Deste xeito, o alumnado poderá coñecer, diferenciar, caracterizar, valorar, documentar, xestionar, protexer ou desenvolver calquera tipo de traballo ou proxecto profesional acorde coa lexislación reguladora específica, sendo coñecedores da xurisprudencia máis importante sobre Patrimonio Cultural.			

Competencias

Código	Tipoloxía
CB4	Que os estudantes saiban comunicar de forma clara e inequívoca as súas conclusións -e o coñecemento e os motivos definitivos que o sustentan- para o público especializado e non especializado.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CE3	Adquirir a capacidade de redactar proxectos de intervención no Patrimonio Cultural de acordo coa lexislación específica reguladora.
CE4	Adquirir a capacidade de catalogar o verdadeiro patrimonio cultural, podendo establecer mecanismos de protección xurídica e preventiva.
CT1	Capacidade de comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos diferentes campos do coñecemento e a práctica profesional co obxectivo de lograr unha sociedade máis xusta e igualitaria.
CT9	Coñecer e xestionar a lexislación aplicable ao sector, coñecer a contorna social e empresarial e saber relacionarse coa administración competente integrando este coñecemento no desenvolvemento de proxectos de enxeñería e no desenvolvemento de calquera aspecto do seu traballo profesional.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Comprender os conceptos chave na contorna do patrimonio, a nivel xurídico, para a súa formación académica e o seu desenvolvemento profesional a través dunha síntese coherente e ordenada do abundante e disperso corpus legal neste ámbito	CB4 CG1 CE3 CE4 CT1 CT9
Capacitar ao alumno para desenvolver proxectos e traballos no ámbito patrimonial con suficientes coñecementos legais, a través de clases eminentemente prácticas	CB4 CG1 CE3 CE4 CT1 CT9

Contidos

Tema

1. Protección Xurídica do Patrimonio Cultural: normativa e institucións.	1.1 Breve referencia histórica (lexislación, espolio e restauración)
	1.2 Normativa (Local-Autonómica-Estatal-UE-Internacional). Especial referencia LPHE 1985 e LPCG. Principais Institucións do Patrimonio Cultural
	1.3 ¿Patrimonio Cultural ou Histórico?. Tipos de Patrimonio
	1.4 Tipos de Bens. Graos ou Categorías de Declaración
2. Protección Xurídica do Patrimonio Cultural: risco, control e sanción.	2.1 Comercio e exportación.
	2.2. Espolio. Detectores de Metais. Tráfico de bens.
	2.3. Achados. Tasación.
	2.4. Destrución e Sanción.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Seminario	4	0	4
Estudo de casos	1	24	25
Resolución de problemas	0	15	15
Prácticas autónomas a través de TIC	0	30	30

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Sesión de 1 hora de duración destinada á presentación da materia, da docente e a toma de contacto co alumnado. Despois de realizar unha breve presentación e toma de contacto entre a docente e o alumnado, explicarase a contorna no que se desenvolverá o módulo (a través de ferramentas de teleformación e telecomunicación); presentarase a materia e os seus obxectivos básicos; realizarase unha explicación básica dos contidos de cada tema e os principais recursos para a súa aprendizaxe; así como o calendario, metodoloxía e criterios de avaliación. Finalmente explicaranse os recursos dispoñibles para porse en contacto coa docente e os compañeiros, formular preguntas ou realizar tutorías online.
Seminario	Estarán a disposición do alumnado 4 horas de tutoría en grupo coa finalidade de orientación, asesoramento e resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe a través de medios de teleformación.
Estudo de casos	Proporase a análise dun ou varios problemas ou casos reais, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, como medio encamiñado á aplicación práctica da teoría estudada na materia. Realizarase a través de medios de teleformación.
Resolución de problemas	Actividades vinculadas ao desenvolvemento da reflexión, o debate, a crítica e a xeración aberta de alternativas e hipóteses de solución, utilizando os coñecementos e habilidades que pretenden desenvolverse a través desta materia. Realizarase a través de medios de teleformación.
Prácticas autónomas a través de TIC	Aplicación dos coñecementos e das capacidades do alumnado con carácter transversal no desenvolvemento da materia e de maneira autónoma. Realizarase a través de medios de teleformación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Actividades vinculadas ao desenrolo da reflexión, o debate, a crítica e a xeración aberta de alternativas e hipótesis de solución, utilizando os coñecementos e habilidades que pretenden desenvolverse a través desta asignatura. Desenvolverase a través dso medios de teleformación.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo de casos	Realizaranse os traballos e proxectos propostos pola docente, utilizando ferramentas de entrega remota na data indicada e cuxa información estará desde o principio do curso dispoñible na plataforma Faitic en http://faitic.uvigo.es . O resultado de aprendizaxe avaliado é: Capacitar ao alumno para desenvolver proxectos e traballos no ámbito patrimonial con suficientes coñecementos legais, a través de clases eminentemente prácticas.	50	CE3 CE4

Resolución de problemas	Realizaranse probas de avaliación on-line (probas tipo test), sobre os contidos da materia (temas 1 e 2) na data indicada e cuxa información estará desde o principio do curso dispoñible na plataforma Faitic en http://faitic.uvigo.es . O resultado da aprendizaxe avaliado é: Comprender os conceptos chave na contorna do patrimonio, a nivel xurídico, para a súa formación académica e o seu desenvolvemento profesional a través de unha síntese coherente e ordeada do abundoso e disperso corpus legal neste ámbito.	40	CG1 CT1
Prácticas autónomas a través de TIC	Realizarase un seguimento individualizado do alumnado, valorándose a súa participación activa nas actividades da materia a través de medios telemáticos, a resolución de prácticas voluntarias, así como o interese e a aptitude en relación coa aprendizaxe da materia. O resultado de aprendizaxe avaliado é: Capacitar ao alumno para desenvolver proxectos e traballos no ámbito patrimonial con suficientes coñecementos legais, a través de clases eminentemente prácticas.	10	CB4 CT9

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para a culminación exitosa da materia, é recomendable o seguimento do cronograma que estará accesible ao comezo do Máster (Faitic), o cal facilitará a debida realización das actividades planificadas pola docente.

Non se avaliará ningunha actividade nin traballo presentado fóra de prazo.

É recomendable formular calquera dúbida á docente da materia para poder emendala o máis axiña posible e non esperar ao límite da data de entrega.

O alumno, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación. A primeira leva a cabo durante o primeiro cuatrimestre de docencia. No caso de que as semanas de docencia non sexan suficientes para a entrega dos traballos previstos, habilitarase a plataforma de docencia dúas semanas, ao final do cuatrimestre, para facilitar a dita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de tarefas. A segunda avaliación realízase no mes de Xullo, para o que se habilitará de novo o acceso á plataforma docente. A avaliación da convocatoria ordinaria e a segunda convocatoria realizarase de igual modo, cos mesmos requisitos.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

AAVV, 250 años de arqueología y patrimonio. Documentación sobre arqueología y patrimonio histórico de la Real Academia de la Historia. Estudio general e índices, 2003, Madrid

DÍAZ-ANDREU GARCÍA, G.; MORA RODRÍGUEZ, G.; CORTADELLA I MORRAL, J. (Coord.), Diccionario histórico de la Arqueología en España, Marcial Pons, Ediciones de Historia, 2009,

MINISTERIO DE CULTURA, Plan Nacional de Protección del Patrimonio Cultural Subacuático Español: libro verde, 2010, Madrid

QUEROL FERNÁNDEZ, M^a.A, Manual de Gestión del Patrimonio Cultural, Akal, 2010, Madrid

RUIZ MANTECA, R., Régimen jurídico del patrimonio cultural subacuático, UNED, 2011, Madrid

Recomendacións

Outros comentarios

Para a culminación exitosa da materia é recomendable o seguimento do cronograma que estará accesible ao comezo do Máster, o cal facilitará a debida realización das actividades planificadas pola docente.

As lecturas obrigatorias da materia están dispoñibles na plataforma Faitic en <http://faitic.uvigo.es>.

Non se avaliará ningunha actividade nin traballo presentado fóra de prazo.

É recomendable formular calquera dúbida á docente da materia para poder emendala o máis axiña posible.

A avaliación da convocatoria ordinaria e a segunda convocatoria realizarase de igual modo.

A docencia da materia leva a cabo utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas multivideoconferencia (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao comezo da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está dispoñible no espazo común do máster". É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia

previamente ao comezo da mesma.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Figuras de Intervención e Xestión de Proxectos**

Materia	Figuras de Intervención e Xestión de Proxectos			
Código	O02M143V03104			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dpto. Externo Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Fernández Fernández, Adolfo			
Profesorado	Fernández Fernández, Adolfo González Méndez, Matilde Seara Oro, Juan			
Correo-e	adolfo@uvigo.es			
Web	http://http://http://fatic.uvigo.es			
Descrición xeral	O obxectivo desta materia é que o alumno adquira a capacidade de aplicar a regulación administrativa ao redactar e executar un proxecto de intervención. Debe aprender a escribir proxectos de execución, axustados aos criterios de calidade, seguridade e hixiene.			

Competencias

Código	Tipoloxía
CB3	Que os alumnos sexan capaces de integrar o coñecemento e afrontar a complexidade de facer xuízos a partir dunha información que, incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CE2	Adquirir a capacidade de deseñar protocolos de intervención, establecendo tipos, prioridades e intensidades de acción ante un bens culturais en risco de alteración.
CE3	Adquirir a capacidade de redactar proxectos de intervención no Patrimonio Cultural de acordo coa lexislación específica reguladora.
CT5	Ser capaz de predecir e controlar a evolución das situacións complexas a través do desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico / investigativo, tecnolóxico ou profesional específico, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolve a súa actividade.
CT9	Coñecer e xestionar a lexislación aplicable ao sector, coñecer a contorna social e empresarial e saber relacionarse coa administración competente integrando este coñecemento no desenvolvemento de proxectos de enxeñería e no desenvolvemento de calquera aspecto do seu traballo profesional.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Adquirir a capacidade para redactar proxectos de execución, axustados a criterios de calidade, seguridade e saúde	CB3 CG1 CE2 CE3 CT5 CT9
Adquirir a capacidade para aplicar a normativa administrativa á hora de redactar e executar un proxecto de intervención	CB3 CG1 CE2 CE3 CT5 CT9

Contidos

Tema

1. Intervención e xestión no Patrimonio Cultural	1.1. Principios teóricos e metodolóxicos. 1.2. Figuras de intervención no Patrimonio Cultural: Accións regulares e proxectos.
2. O proxecto como figura de intervención	2.1 Características xerais e clasificación dos proxectos. 2.2. O ciclo do proxecto.
3. Contidos dun proxecto de intervención no patrimonio cultural	3.1. Elaboración e redacción dun proxecto de intervención. 3.2. Elementos básicos dun proxecto de intervención patrimonial.
4. Aspectos básicos de calidade, seguridade e saúde en proxectos de intervención no patrimonio cultural.	4.1. Conceptos básicos sobre seguridade e saúde. Marco lexislativo. Aplicación de criterios de seguridade e saúde nas intervencións sobre patrimonio. 4.2. Calidade. Fundamentos de xestión da calidade no patrimonio.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	3.5	0	3.5
Estudo de casos	2	0	2
Resolución de problemas de forma autónoma	0	14	14
Actividades introdutorias	0.5	0	0.5
Prácticas autónomas a través de TIC	0	30	30
Traballo	0	15	15
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	5	5
Observación sistemática	0	5	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Exposición dos principais contidos teóricos da materia con axuda de medios audiovisuais e conexión remota.
Estudo de casos	Análise dun problema ou caso real, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, diagnósticalo e adentrarse en procedementos alternativos de solución, para ver a aplicación dos conceptos teóricos na realidade. Empregaranse como complemento das clases teóricas para o autoaprendizaxe.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividades nas que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia. Presentaranse ficha da materia, obxectivos, calendario, criterios de avaliación, así como foros de debate e noticias e demais contornas nos cales se desenvolverá a aprendizaxe
Prácticas autónomas a través de TIC	O alumno debe desenvolver de forma autónoma a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Resolución de dúbidas e atención personalizada a traveso da plataforma de teledocencia Moodle (foro de dúbidas e consultas) e videoconferencia e-meeting.
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de dúbidas e atención personalizada dos exercicios prácticos realizados polo alumnado (glosario, foros específicos). Recursos utilizados: plataforma de teledocencia Moodle e videoconferencia e-meeting.
Probas	Descrición
Traballo	Información e asesoría personalizada para a realización do borrador de proxecto de intervención polo alumnado a través do TIC. Recursos utilizados: plataforma de teledocencia Moodle e videoconferencia e-meeting.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
------------	---------------	------------------------

Traballo	Elaboración, redacción e entrega dun borrador ou esquema de proxecto de intervención	50	CB3 CG1 CE2 CE3 CT5 CT9
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exercicios: entrega de comentarios críticos sobre os artigos, documentos ou enlaces presentados en cada tema	30	CB3 CG1 CE2 CE3 CT5 CT9
Observación sistemática	Comunicación y participación activa en la materia a través de los medios telemáticos: acceso y uso de la plataforma de teledocencia (descarga de documentos, participación en foros generales), participación en las sesiones presenciales (en directo o visualización asíncrona de las grabaciones), uso de otros sistemas de comunicación.	20	CB3 CG1 CE2 CE3 CT5 CT9

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación. A primeira leva a cabo durante o cuadrimestre de docencia. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitarase a plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a dita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas. A segunda avaliación realizase no mes de Xullo, para o que se habilitará de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

- Criado Boado, Felipe, Hacia un modelo integrado de investigación y gestión del Patrimonio Histórico: la cadena interpretativa como propuesta, Patrimonio Historico Boletín 16, Junta de Andalucía, 1996,
http://digital.csic.es/bitstream/10261/11657/3/1996_PH16_Criado_Hacia%20modelo%20integrado%20cadena%20interpretativa.pdf
- Azkárate, Barreiro, Criado et alii, La arqueología hoy, ACTAS CONGRESO □MEDIO SIGLO DE ARQUEOLOGÍA EN EL CANTÁBRICO ORIENTAL Y SU ENTORNO□ 599-616, Vitoria-Gasteiz, 2009, http://rua.ua.es/dspace/bitstream/10045/31678/1/Arqueologia_hoy.pdf
- Instituto Andaluz de Patrimonio Histórico (IAPH), Protocolo Nº 1 Informe de diagnóstico y propuesta de intervención, Junta de Andalucía, sin fecha,
http://www.iaph.es/export/sites/default/galerias/conservacion-y-restauracion/intervenciones/documentos/1138899326414_protocolo_1.pdf
- Instituto Andaluz de Patrimonio Histórico (IAPH), Protocolo Nº 2 Proyecto de intervención., Junta de Andalucía, sin fecha,
http://www.iaph.es/export/sites/default/galerias/conservacion-y-restauracion/intervenciones/documentos/1138899352706_protocolo_2.pdf
- Instituto Andaluz de Patrimonio Histórico (IAPH), Protocolo Nº 3 Memoria final de la intervención., Junta de Andalucía, sin fecha,
http://www.iaph.es/export/sites/default/galerias/conservacion-y-restauracion/intervenciones/documentos/1138899380335_protocolo_3.pdf
- Gobierno de España, Ley 9/2017, de 8 de noviembre, de Contratos del Sector Público, «BOE» núm. 272, de 9 de noviembre de 2017, páginas 107714 a 108007, Gobierno de España, 2017, <https://www.boe.es/boe/dias/2017/11/09/pdfs/BOE-A-2017-12902.pdf>
- Luque Gallegos, Virginia, Aproximación a una metodología de evaluación de calidad en centros de interpretación, PERIFÉRICA (15771172)- 2014, n. 15- pp. 409-432, Universidad de Cádiz, 2014,
http://rodin.uca.es/xmlui/bitstream/handle/10498/17188/25_aproximacion%20a%20una%20metodologia.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Recomendacións

Outros comentarios

A docencia da materia desenvolverase utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de multivideoconferencia (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao comezo da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está dispoñible no espazo común do máster. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao comezo da mesma.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Novos Modos de Xestión e Protección do Patrimonio Cultural**

Materia	Novos Modos de Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Código	O02M143V03105			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dpto. Externo Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	de Uña Álvarez, Elena Pilar			
Profesorado	Alonso González, Pablo de Uña Álvarez, Elena Pilar Pemán Sánchez, Luís Miguel			
Correo-e	edeuna@uvigo.es			
Web	http://http://faitic.uvigo.es/			
Descrición xeral	Coñecemento dos novos modos de xestión patrimonial, coa finalidade de capacitar para o deseño de intervencións sobre os conxuntos patrimoniais.			

Competencias

Código	Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que proporcionen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e / ou aplicación das ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CE8	Comprender os valores multifactoriais do Patrimonio Cultural e avalialo adecuadamente de acordo cos criterios de uso social.
CT3	Sostibilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.
CT7	Concebir a protección do patrimonio cultural nun marco de desenvolvemento sostible.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecemento dos diversos modelos de xestión patrimonial	CB1 CG1 CE8 CT3 CT7
Aplicación do coñecemento dos diversos modelos de xestión patrimonial no deseño de esquemas semellantes na intervención sobre conxuntos patrimoniais novos	CB1 CG1 CE8 CT3 CT7

Contidos

Tema	
1. Xestión de Paisaxes e Territorios	1.1 Antecedentes: enfoques sectoriais 1.2 Cambios: novos modos de integración, colaboración e participación
2. Patrimonio expandido e dinámicas da xestión	2.1 ¿Qué é o patrimonio expandido? 2.2 Dinámicas participativas na xestión patrimonial
3. Cooperación e salvaguarda do patrimonio cultural	3.1 Concepto, paradigmas e modos de organización 3.2 Organismos e instrumentos de cooperación internacional

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	1	2
Seminario	4	14	18
Prácticas autónomas a través de TIC	0	30	30
Estudo de casos	1	22	23
Observación sistemática	0	1	1
Traballo	0	1	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Sesión orientada a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado e as súas motivacións. Presentación da materia e dos entornos nos que se desenvolverá o módulo, empregando ferramentas de teleformación e telecomunicación.
Seminario	Interacción docente/alumnado coa finalidade de orientación, asesoramento e resolución de dúbidas no proceso do aprendizaxe, co apoio dos medios de teleformación.
Prácticas autónomas a través de TIC	Aplicación dos coñecementos e das capacidades do alumnado nun senso autónomo e dirixido con carácter transversal no desenvolvemento da materia.
Estudo de casos	Análise dun feito, fenómeno, suceso real no ámbito da xestión do patrimonio cultural introducindo á una proposta de proxecto de interpretación, mantendo as liñas dun protocolo inicial de traballo que acredite o progreso teórico-práctico do alumnado na materia. Proceso sustentado na plataforma de teleformación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	A atención personalizada consistirá na orientación do nivel de aprendizaxe requirido, a introducción os materiais, a resolución de dúbidas e a explicación da dinámica do desenvolvemento da materia na plataforma de teledocencia.
Estudo de casos	A atención personalizada consistirá nas orientacións específicas, resolución de dúbidas ou problemas no desenvolvemento das secuencias de aprendizaxe na plataforma de teledocencia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Observación sistemática	Control e seguimento continuo do progreso do alumnado na materia, baseados en criterios de uso eficiente dos Tics e de intervención na contorna virtual. Comunicación e participación activa nas actividades da materia a través de medios *telemáticos. Resultado de aprendizaxe avaliada: coñecer os diversos modelos de xestión patrimonial	50	CB1 CG1 CE8 CT3 CT7
Traballo	O alumnado realiza e presenta un proxecto de interpretación do patrimonio cultural no contexto da súa xestión (análise e comentario, individual e colaborativo) utilizando ferramentas de entrega remota na data indicada. Avaliación do resultado de aprendizaxe: Aplicación do coñecemento dos diversos modelos de xestión patrimonial no deseño de esquemas semellantes na intervención sobre conxuntos patrimoniais novos	50	CB1 CG1 CE8 CT3 CT7

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira leva a cabo durante o cuadrimestre de docencia. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitarase a plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a dita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de Xullo, para o que se habilitará de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bravo Herrera, F.E., Cooperación internacional y protección del patrimonio cultural: la gestión de la UNESCO y de la OEA, 2007, Cuaderno de Humanidades, Universidad Nacional de Salta, nº 16, pp. 261-274

Delgado, M., Sobre antropología, patrimonio y espacio público, 2006, <http://mingaonline.uach.cl/pdf/racs/n10/art04.pdf>

Gómez Sal, A., Dilemas y perspectivas en la gestión territorial de los patrimonios públicos, 2013, <http://www.revistaambienta.es/WebAmbienta/marm/Dinamicas/secciones/articulos/Gsal.htm>

Lafuente, A., Los cuatro entornos del procomún, Acceso 2017, http://digital.csic.es/bitstream/10261/2746/1/cuatro_entornos_procomun.pdf

Lopo, M., Memoria, historia y silencio en la construcción de territorios emblemáticos, 2010, <http://www.ub.edu/geocrit/sn/sn-331/sn-331-44.htm>

Martínez Yañez, C., Patrimonialización del territorio y Territorialización del patrimonio, 2008, <http://revistaseug.ughr.es/index.php/caug/article/viewFile/300/291>

Nivón Bolán, E., La cooperación cultural como proceso de la globalización: Una visión desde América Latina, 2002, <http://www.oei.es/pensariberoamerica/ric00a02.htm>

Pereiro Pérez, X., Patrimonialización y transformación de las identidades culturales, 2014, <http://home.utad.pt/des/cer/CER/DOWNLOAD/1006.PDF>

Rodríguez Albor, G., Gestión del patrimonio cultural y cooperación internacional, 2012, <http://www.redalyc.org/pdf/855/85528618010.pdf>

Bibliografía Complementaria

Foro de redes y entidades de Custodia del Territorio, <http://www.frect.blogspot.com.es/>

Laboratorio del Paisaje Cultural de Andalucía, <http://www.iaph.es/paisajecultural/>

Plataforma de Custodia del Territorio, <http://www.custodia-territorio.es/>

Recomendaciones

Outros comentarios

A docencia da materia desenvolverase utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de multivideoconferencia (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao comezo da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está dispoñible no espazo común do máster. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao comezo da mesma.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Técnicas de Representación CAD do Patrimonio**

Materia	Técnicas de Representación CAD do Patrimonio			
Código	O02M143V03107			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dpto. Externo Enxeñaría dos recursos naturais e medio ambiente			
Coordinador/a	Armesto González, Julia			
Profesorado	Armesto González, Julia Patiño Cambeiro, Faustino			
Correo-e	julia@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	<p>Esta materia ofrece unas nociones fundamentales sobre los sistemas de representación gráfica y su aplicación en la representación de bienes patrimoniales tanto a través de sus vistas como de otros métodos de proyección. Asimismo proporciona una introducción a las herramientas de software para poder generar planos y documentos de representación gráfica a escala considerando unas pautas básicas recogidas en normas ESO.</p> <p>Objetivos: Gestionar y elaborar documentación geomática de los bienes patrimoniales. Documentar las características físicas, formales y el estado de conservación del patrimonio cultural inmueble y su entorno inmediato.</p>			

Competencias

Código	Tipoloxía
CB2	Que os alumnos saiban aplicar os coñecementos adquiridos ea súa capacidade de resolver problemas en ambientes novos ou descoñecidos en contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CG2	Adquirir o coñecemento necesario para manexar as distintas ferramentas de documentación gráfica, dimensional e xeoespacial para seren aplicadas na documentación e valoración do Patrimonio cultural.
CE5	Dominar e poder aplicar instrumentos e procedementos de diversas técnicas cartográficas ao patrimonio cultural para o seu control tridimensional e a elaboración de documentación gráfica mediante ferramentas CAD.
CE6	Analizar, refinar e interpretar información xeográfica, así como o seu almacenamento en bases de datos, en función dos requisitos técnicos para o inventario e documentación dun proxecto de intervención.
CT4	Poder integrar a información e os datos diversos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de actuación.
CT8	Adquirir coñecementos avanzados e demostrar, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializada, unha comprensión detallada e comprobada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Realizar cálculos con escalas, interpretar vistas e planos	CB2 CG2 CE5 CE6 CT4 CT8
Elaborar documentación gráfica onde se represente o patrimonio cultural inmueble (planos 2D, modelos 3D) empregando ferramentas CAD	CB2 CG2 CE5 CE6 CT4 CT8

Contidos	
Tema	
Introducción a la representación CAD	- Concepto de plano y dibujo a escala. - Normalización en la edición de planos: formatos, plegado, escala, área de dibujo, rotulación, líneas.
Sistemas de representación	- Fundamentos de sistemas de representación: Diédrico, Planos acotados, Axonométrico, Cónico. - Interpretación de piezas en isométrico; obtención de vistas; fundamentos de acotación - Lectura e interpretación de planos en Sistema de Planos Acotados
Software CAD	- Fundamentos: interfaz, formatos, unidades y espacios de dibujo - Herramientas para delineación en CAD y asistencia al dibujo - Creación de textos en CAD - Introducción y escalado de ortofotos en CAD - Herramientas para edición de planos: trabajo con ventanas gráficas. Impresión en CAD.

Planificación docente			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	4	0	4
Estudo de casos	0	18	18
Resolución de problemas	0	19	19
Resolución de problemas de forma autónoma	0	30	30
Seminario	1	0	1
Actividades introductorias	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	1	1
Observación sistemática	0	1	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición de los principales contenidos teóricos de la materia con ayuda de medios audiovisuales. Los alumnos tendrán la posibilidad de asistir a dicha sesión en forma de videoconferencia.
Estudo de casos	Análisis de un problema o caso real, con la finalidad de conocerlo, interpretarlo, resolverlo, generar hipótesis, diagnosticarlo y adentrarse en procedimientos alternativos de solución, para ver la aplicación de los conceptos teóricos en la realidad. Se emplearán como complemento de las clases teóricas para el autoaprendizaje.
Resolución de problemas	Actividades en las que se formulan problemas y/o ejercicios relacionados con la materia.
Resolución de problemas de forma autónoma	El alumno debe desarrollar de forma autónoma el análisis y resolución de los problemas y/o ejercicios.
Seminario	Realización de tutorías grupales y personalizadas, organización de foros, chats, debates, wikis, etc.
Actividades introductorias	Actividades encaminadas a tomar contacto y reunir información sobre el alumnado, así como a presentar la asignatura. Se presentarán ficha de la materia, objetivos, calendario, criterios de evaluación, así como foros de debate y noticias y demás entornos en los cuales se desenvolverá el aprendizaje.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Atención personalizada para a resolución de problemas
Probas	
	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Atención personalizada para a resolución de problemas

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas

Resolución de problemas e/ou ejercicios	Trabajos y Proyectos de entrega remota	80	CB2 CG2 CE5 CE6 CT4 CT8
Observación sistemática	Participación activa a través dos medios *telemáticos	20	CB2 CG2 CE5 CE6 CT4 CT8

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Tecnoloxías SIG para o Inventario do Patrimonio Cultural**

Materia	Tecnoloxías SIG para o Inventario do Patrimonio Cultural			
Código	O02M143V03108			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Departamento do Centro Universitario da Defensa da Escola Naval Militar de Marín Dpto. Externo Enxeñaría dos materiais, mecánica aplicada e construción			
Coordinador/a	Riveiro Rodríguez, Belén			
Profesorado	Lagüela López, Susana Núñez Nieto, Xavier Riveiro Rodríguez, Belén Solla Carracelas, María Mercedes			
Correo-e	belenriveiro@uvigo.es			
Web	http://http://masterhtco3.webs.uvigo.es/gl/			
Descrición xeral	Esta materia ten como obxectivo capacitar ao alumno para a xestión de grandes cantidades de datos documentais en diversos formatos, para que cooperen no labor común de xestión do patrimonio cultural. O seu papel básico é dotar ao alumno dos coñecementos teóricos e metodolóxicos necesarios para o deseño de bases de datos así como para a xestión e redacción de metadatos.			

Competencias

Código	Tipoloxía
CB2	Que os alumnos saiban aplicar os coñecementos adquiridos ea súa capacidade de resolver problemas en ambientes novos ou descoñecidos en contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CG2	Adquirir o coñecemento necesario para manexar as distintas ferramentas de documentación gráfica, dimensional e xeoespacial para seren aplicadas na documentación e valoración do Patrimonio cultural.
CE5	Dominar e poder aplicar instrumentos e procedementos de diversas técnicas cartográficas ao patrimonio cultural para o seu control tridimensional e a elaboración de documentación gráfica mediante ferramentas CAD.
CE6	Analizar, refinar e interpretar información xeográfica, así como o seu almacenamento en bases de datos, en función dos requisitos técnicos para o inventario e documentación dun proxecto de intervención.
CT4	Poder integrar a información e os datos diversos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de actuación.
CT8	Adquirir coñecementos avanzados e demostrar, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializada, unha comprensión detallada e comprobada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Xestionar grandes cantidades de datos documentais en diversos formatos, para que cooperen no labor común de xestión do patrimonio cultural	CB2 CG2 CE5 CE6 CT4 CT8
Capacidade para o deseño de bases de datos, cartografía, así como para a xestión e redacción de metadatos	CB2 CG2 CE5 CE6 CT4 CT8

Contidos	
Tema	
. Introducción os SIX. Fundamentos e Aplicacións	- Concepto de SIX. -Diferencias entre SIX, base de datos E CAD. - Tipos de modelos SIX. - Información xeográfica e espacial.
Aplicación SIX a xestión e conservación do Patrimonio	- Introducción ao software SIX. - Análise de casos prácticos. .- Bases de datos Ráster. - Bases de datos Vectoriales. - Os SIX web.
Creación e elaboración dun proxecto SIX relacionado co patrimonio cultural	.- Análisis de un proxecto SIX e xeración de bases de datos. .- Xeoprocesamento dos datos. .- Cartografía Temática.
- Modelos de información da construción(BIM)	Introducción aos BIM Modelos de información de construcións históricas (H-BIM)

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	0.5	1	1.5
Seminario	0.5	1	1.5
Lección maxistral	4	5	9
Estudo de casos	1	26	27
Traballo tutelado	0	26	26
Informe de prácticas	0	4	4
Traballo	0	6	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Sesión orientada a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado e as súas motivacións. Presentación da materia e dos entornos nos que se desenvolverá o módulo, empregando ferramentas de teleformación e telecomunicación.
Seminario	Resolución de dúbidas a través de debate e discusión en entorno TIC e sesións presenciais en grupo
Lección maxistral	Presentación de contidos teóricos e prácticos en sesións presenciais a través da plataforma de teleformación. Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo.
Estudo de casos	. Análise dun feito, fenómeno, suceso real no ámbito da xestión do patrimonio cultural introducindo á una proposta de proxecto de interpretación, mantendo as liñas dun protocolo inicial de traballo que acredite o progreso teórico-práctico do alumnado na materia. Proceso sustentado na plataforma de teleformación.
Traballo tutelado	Procura, lectura e traballo de documentación, propostas de resolución de problemas e/ou exercicios que se realizarán na aula e/ou laboratorio de forma autónoma por parte do alumnado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	A atención personalizada consistirá na orientación do nivel de aprendizaxe requirido, a introducción os materiais, a resolución de dúbidas e a explicación da dinámica do desenvolvemento da materia na plataforma de teledocencia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Informe de prácticas	Proba na que se presenta unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc. Os resultados de aprendizaxe avaliados refírense á capacidade para o deseño de bases de datos, cartografía, así como para a xestión e redacción de metadatos.	40	CB2 CG2 CE5 CE6 CT4 CT8

Traballo	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias. Os resultados de aprendizaxe avaliados son a capacidade de xestionar grandes cantidades de datos documentais en diversos formatos, para que cooperen na labor común de xestión do patrimonio cultural.	60	CB2 CG2 CE5 CE6 CT4 CT8
----------	---	----	--

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira leva a cabo durante o cuadrimestre de docencia, establecéndose un cronograma de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de Xullo, para o que se habilitará de novo o acceso á plataforma docente.

Na convocatoria extraordinaria de Xulio os criterios de avaliación serán os mesmos.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Victor Olaya, Sistemas de Información Geográfica, Cuadernos internacionales de tecnología para el de, 2009, <http://volaya.github.io/libro-sig/>

Bibliografía Complementaria

J. Gutiérrez Puebla, M. Gould,, SIG: Sistemas de Información Geográfica, Editorial Síntesis,

M. Domínguez, M. Belda, Topografía y sistemas de información geográfica, Universidad Nacional de Educación a Distancia,

F.J. Moldes, Tecnología de los Sistemas de Información Geogr, RA-MA Editorial,

I. Otero Pastor,, Paisaje, Teledetección y SIG. Conceptos y aplicaciones., Fundación Conde del Valle de Salazar,

G.D. Buzai, Sistemas de Información Geográfica (SIG) y Cartografía Temática. Métodos y técnicas para el trabajo en el aula, Lugar Editorial,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Introducción á topografía e produción cartográfica/O02M143V03111

Técnicas de Documentación Cartográfica 2D e 3D do Patrimonio Cultural/O02M143V03109

Técnicas de Representación CAD do Patrimonio/O02M143V03107

DATOS IDENTIFICATIVOS**Técnicas de Documentación Cartográfica 2D e 3D do Patrimonio Cultural**

Materia	Técnicas de Documentación Cartográfica 2D e 3D do Patrimonio Cultural			
Código	O02M143V03109			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Departamento do Centro Universitario da Defensa da Escola Naval Militar de Marín Enxeñaría dos materiais, mecánica aplicada e construción Enxeñaría dos recursos naturais e medio ambiente			
Coordinador/a	Riveiro Rodríguez, Belén			
Profesorado	Martínez Sánchez, Joaquín Puente Luna, Iván Riveiro Rodríguez, Belén			
Correo-e	belenriveiro@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	Dominar e ser capaz de aplicar instrumental e procedementos de diversas técnicas cartográficas ao patrimonio cultural inmovible para o seu control dimensional e a elaboración de documentación gráfica empregando ferramentas CAD.			
	Analizar, depurar e interpretar información xeográfica, así como o seu almacenamento en bases de datos, en función de requisitos técnicos para o inventario e documentación dun proxecto de intervención.			

Competencias

Código	Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que proporcionen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e / ou aplicación das ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
CG2	Adquirir o coñecemento necesario para manexar as distintas ferramentas de documentación gráfica, dimensional e xeoespacial para seren aplicadas na documentación e valoración do Patrimonio cultural.
CE5	Dominar e poder aplicar instrumentos e procedementos de diversas técnicas cartográficas ao patrimonio cultural para o seu control tridimensional e a elaboración de documentación gráfica mediante ferramentas CAD.
CE6	Analizar, refinar e interpretar información xeográfica, así como o seu almacenamento en bases de datos, en función dos requisitos técnicos para o inventario e documentación dun proxecto de intervención.
CT4	Poder integrar a información e os datos diversos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de actuación.
CT5	Ser capaz de predecir e controlar a evolución das situacións complexas a través do desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico / investigativo, tecnolóxico ou profesional específico, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolve a súa actividade.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Capacitar ao alumno para a documentación xeomática dos bens patrimoniais	CB1 CG2 CE5 CE6 CT4 CT5
Capacitar ao alumno para a documentación das características físicas, formais e o estado de conservación do patrimonio cultural inmovible e a súa contorna inmediata	CB1 CG2 CE5 CE6 CT4 CT5

Contidos

Tema

Introducción aos principios da fotografía e do tratamento dixital de imaxes.	Camaras dixitais; tipoloxías, especificacións, utilidades. Parámetros na toma fotográfica. Introdución aos principios da fotografía e do tratamento dixital de imaxes. Principios da fotogrametría aérea. Obtención e manexo de fotogramas, fotointerpretación, ortorrectificación; concepto de ortofoto e GSD da imaxe.
Utilización da fotogrametría terrestre para o modelado 3D de bens patrimoniais.	Metodoloxía para a adquisición de redes fotogramétricas Software para a orientación interna e externa de imaxes Restitución e obtención de nubes de puntos por fotogrametría Triangulación e obtención de ortofotos
Utilización do láser escáner terrestre para o modelado 3D de bens patrimoniais.	Tipos de láser escáner terrestre. Fundamentos teóricos, plataformas de adquisición de datos, características dos datos adquiridos e atributos. Procesado de nubes de puntos densas: ferramentas de registro, filtrado e modelado. Fusión de datos fotogramétricos e nubes de puntos LiDAR. Texturización de modelos xeométricos e produción de ortofotos.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	0.5	0.5	1
Seminario	4	0	4
Estudo de casos	1	18	19
Resolución de problemas	0	19	19
Prácticas autónomas a través de TIC	0	30	30
Traballo	0.5	0.5	1
Observación sistemática	0	1	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia. Presentaranse ficha da materia, obxectivos, calendario, criterios de avaliación, así como foros de debate e noticias e demais contornas nos cales se desenvolverá a aprendizaxe.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre cada unha das tecnoloxías que se presentan na materia, de forma que os alumnos poidan entender os principios teóricos de cada técnica á vez que toman contacto coas ferramentas software que lles permitirán pór en práctica ditas técnicas durante un proceso de documentación. Estes seminarios realizaranse mediante videoconferencia e vídeos titoriais prácticos, sobre os estudos de caso de emprego de cada técnica.
Estudo de casos	Análise dun problema ou caso real, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, diagnosticalo e penetrarse en procedementos alternativos de solución, para ver a aplicación dos conceptos teóricos na realidade. Empregaranse como complemento das clases teóricas para a autoaprendizaxe.
Resolución de problemas	Actividades nas que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia.
Prácticas autónomas a través de TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvese a través do TIC de maneira autónoma.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Resolución de dúbidas e atención personalizada do traballo realizado polo alumnado. Recursos utilizados: plataforma de teledocencia Moodle e videoconferencia e-meeting.
Resolución de problemas	Resolución de dúbidas e atención personalizada a través da videoconferencia e-meeting.

Prácticas autónomas a través de TIC Información e asesoría personalizada das prácticas autónomas realizadas polo alumnado a través das TIC. Recursos utilizados: plataforma de teledocencia Moodle e videoconferencia e-meeting

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Os resultados da aprendizaxe son a capacitación do alumno para a documentación xeomática dos bens patrimoniais. Preténdese que o alumno sexa capaz de documentar as características físicas, formais e o estado de conservación do patrimonio cultural inmovible e a súa contorna inmediata.	80	CB1 CG2 CE5 CE6 CT4 CT5
Observación sistemática	O alumno realiza un seguimento da docencia, así como das prácticas e seminarios a través das ferramentas telemáticas. Os resultados da aprendizaxe son a capacitación do alumno para a documentación xeomática dos bens patrimoniais.	20	CG2 CE5 CE6 CT4 CT5

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira leva a cabo durante o cuadrimestre de docencia. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitarase a plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a dita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de Xullo, para o que se habilitará de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Edward M. Mikhail and James S. Bethel, J. Chris McGlone, Introduction to modern photogrammetry, Wiley, 2001

George Vosselman, Hans-Gerd Maas, Airborne and terrestrial laser scanning, CRC Press-Taylor and FrancisCRC Press-Taylor and Francis, 2010

Belén Riveiro, Mercedes Solla, Non-Destructive Techniques for the Evaluation of Structures and Infrastructure, CRC Press - Taylor and Francis, 2016

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Introdución á avaliación estrutural de construcións patrimoniais/O02M143V03217

Técnicas non destructivas para a avaliación do patrimonio cultural inmovible/O02M143V03218

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Tecnoloxías SIG para o Inventario do Patrimonio Cultural/O02M143V03108

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Introducción á topografía e produción cartográfica/O02M143V03111

Técnicas de Representación CAD do Patrimonio/O02M143V03107

Outros comentarios

A docencia da materia desenvolverase utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de multivideoconferencia (como Adobe

Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao comezo da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está dispoñible no espazo común do máster. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao comezo da mesma.

En xeral, para as prácticas empregárase software libre ou versións gratuitas (demo) de software comercial para sistema operativo Windows 7 ou posterior.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Técnicas de Prospección do Subsolo Superficial**

Materia	Técnicas de Prospección do Subsolo Superficial			
Código	O02M143V03110			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Departamento do Centro Universitario da Defensa da Escola Naval Militar de Marín Enxeñaría dos recursos naturais e medio ambiente			
Coordinador/a	Caparrini Marín, Natalia			
Profesorado	Caparrini Marín, Natalia Solla Carracelas, María Mercedes			
Correo-e	nataliac@uvigo.es			
Web	http://cursos.faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	O obxectivo da materia é que os alumnos sexan capaces de deseñar e planificar unha campaña de prospección, así como interpretar os resultados esperados.			

Competencias

Código	Tipoloxía
CB2	Que os alumnos saiban aplicar os coñecementos adquiridos ea súa capacidade de resolver problemas en ambientes novos ou descoñecidos en contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CG2	Adquirir o coñecemento necesario para manexar as distintas ferramentas de documentación gráfica, dimensional e xeoespacial para seren aplicadas na documentación e valoración do Patrimonio cultural.
CE7	Coñecer os principios básicos das técnicas non destrutivas máis utilizadas para a prospección subsuperficial do patrimonio cultural e desenvolver a capacidade de determinar a súa aplicabilidade a casos específicos.
CT4	Poder integrar a información e os datos diversos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de actuación.
CT5	Ser capaz de predecir e controlar a evolución das situacións complexas a través do desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico / investigativo, tecnolóxico ou profesional específico, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolve a súa actividade.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Deseñar e planificar unha campaña de prospección, así como interpretar os resultados esperados	CB2 CG2 CE7 CT4 CT5

Contidos

Tema	
1. Introducción á Prospección xeofísica	1.1 Introducción 1.2 Os métodos xeofísicos 1.3 Elección dos métodos xeofísicos 1.4 Aplicacións 1.5 Fases dunha campaña xeofísica 1.6 Interpretación 1.7 Estimación de Custos
2. Técnicas xeofísicas	2.1 Métodos eléctricos 2.2 Métodos electromagnéticos 2.3 Métodos magnéticos 2.4 Métodos gravimétricos 2.5 Métodos sísmicos

3. Xeorradar

- 3.1 Fundamentos teóricos do Xerradar.
- 3.2 Compoñentes do sistema.
- 3.3 Metodoloxías de adquisición de datos en campo.
- 3.4 Interpretación.
- 3.5 Aplicacións.
- 3.6 Equipos actuais.
- 3.7 Estimación de Custos.

4. Interpretación de datos xeofísicos de prospección en base SIX

- 4.1 Xeorreferenciación
- 4.2 Exemplo de aplicación.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Estudo previo	0	30	30
Estudo de casos	4	0	4
Aprendizaxe baseado en proxectos	0	10	10
Prácticas autónomas a través de TIC	0	10	10
Seminario	1	0	1
Práctica de laboratorio	0	9	9
Traballo	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Estudo previo	Procura, lectura e traballo de documentación, propostas de resolución de problemas e/ou exercicios que se realizarán de forma autónoma por parte do alumnado.
Estudo de casos	Análise dun problema ou caso real, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, diagnósticalo e penetrarse en procedementos alternativos de solución, para ver a aplicación dos conceptos teóricos na realidade. Empregaranse como complemento aos estudos e actividades previos.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Ensino baseado en proxectos de aprendizaxe: Método no que os estudantes levan a cabo a realización dun proxecto nun tempo determinado para resolver un problema ou abordar unha tarefa mediante a planificación, deseño e realización dunha serie de actividades
Prácticas autónomas a través de TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementales relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvese a través do TIC de maneira autónoma.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	Tempo dedicado a atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma semi-presencial (a través de emeeting) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou de Faitc)
Estudo de casos	Tempo dedicado a atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma semi-presencial (a través de emeeting) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou de Faitc)
Aprendizaxe baseado en proxectos	Tempo dedicado a atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma semi-presencial (a través de emeeting) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou de Faitc)
Prácticas autónomas a través de TIC	Tempo dedicado a atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma semi-presencial (a través de emeeting) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou de Faitc)
Estudo previo	Tempo dedicado a atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma semi-presencial (a través de emeeting) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou de Faitc)

Seminario	Tempo dedicado a atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma semi-presencial (a través de emeeting) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou de Faitc)
-----------	---

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Os resultados da aprendizaxe son: Diseñar e planificar unha campaña de prospección, así como interpretar os resultados esperados.	60	CB2 CG2 CE7 CT4 CT5
Práctica de laboratorio	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade exposta, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia. Os resultados da aprendizaxe son: Diseñar e planificar unha campaña de prospección, así como interpretar os resultados esperados.	40	CG2 CE7 CT4

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira leva a cabo durante o cuadrimestre de docencia. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitarase a plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a dita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

Na convocatoria extraordinaria de Xulio os criterios de avaliación serán os mesmos.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

V. Perez-Gracia, Evaluación GPR para aplicaciones en arqueología y en patrimonio histórico-artístico, 2001, Phd Thesis, (Catalonia Polithecnic (UPC): Barcelon

D. Goodman and S. Piro, GPR Remote Sensing in Archaeology, 2013, Geotechnologies and the Environment, Vol. 9. Sprin

A.P. Annan, Ground Penetrating Radar. Principles, Procedures & Applications, 2003, Sensors & Software, Inc: Mississauga, Canada

L. B. Conyers, Ground-penetrating radar for archaeology, 2004, Altamira Press: Walnut Creek (California)

WYNN, J. C, Archaeological prospection: An introduction to the Special Issue, 1986, Geophysics: 51(3), 533-537

Cámara, M.E., - Métodos Geofísicos aplicados en investigaciones Arqueológicas. Tesis Doctoral., 1989, Universidad Complutense de Madrid

Recomendacións

Outros comentarios

A docencia da materia desenvolverase utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de multivideoconferencia (como Adobe Connect).

Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao comezo da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está dispoñible no espazo común do máster.

É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao comezo da mesma.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Introducción á topografía e produción cartográfica**

Materia	Introducción á topografía e produción cartográfica			
Código	O02M143V03111			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición				
Departamento	Departamento do Centro Universitario da Defensa da Escola Naval Militar de Marín Enxeñaría dos materiais, mecánica aplicada e construción Enxeñaría dos recursos naturais e medio ambiente			
Coordinador/a	Riveiro Rodríguez, Belén Martínez Sánchez, Joaquín			
Profesorado	Martínez Sánchez, Joaquín Riveiro Rodríguez, Belén Solla Carracelas, María Mercedes			
Correo-e	belenriveiro@uvigo.es joaquin.martinez@uvigo.es			
Web	http://http://masterhtco3.webs.uvigo.es/es/			
Descrición xeral	(*)Esta asignatura tiene como objetivo capacitar al alumno para interpretar documentación cartográfica y saber aplicar diferentes tecnologías de elaboración de cartografía necesarias en los proyectos de documentación del patrimonio cultural inmueble y su entorno inmediato.			

Competencias

Código	Tipoloxía
CB3	Que os alumnos sexan capaces de integrar o coñecemento e afrontar a complexidade de facer xuízos a partir dunha información que, incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CG2	Adquirir o coñecemento necesario para manexar as distintas ferramentas de documentación gráfica, dimensional e xeoespacial para seren aplicadas na documentación e valoración do Patrimonio cultural.
CE5	Dominar e poder aplicar instrumentos e procedementos de diversas técnicas cartográficas ao patrimonio cultural para o seu control tridimensional e a elaboración de documentación gráfica mediante ferramentas CAD.
CE6	Analizar, refinar e interpretar información xeográfica, así como o seu almacenamento en bases de datos, en función dos requisitos técnicos para o inventario e documentación dun proxecto de intervención.
CT5	Ser capaz de predecir e controlar a evolución das situacións complexas a través do desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico / investigativo, tecnolóxico ou profesional específico, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolve a súa actividade.
CT8	Adquirir coñecementos avanzados e demostrar, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializada, unha comprensión detallada e comprobada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecer as diferentes tecnoloxías que permiten xerar documentos cartográficos de bens patrimoniais	CB3 CG2 CE5 CE6 CT5 CT8
Ser capaz de interpretar, depurar e analizar información dimensional así como optimizar a súa xestión	CB3 CG2 CE5 CE6 CT5 CT8

Contidos	
Tema	
Fundamentos de Cartografía	Xeoide e elipsoide terrestres. Sistemas cartográficos. Sistema de Proxección UTM. Modelos de datos cartográficos. Metadatos. Fontes de datos cartográficos.
Fundamentos de Topografía.	Instrumentos e métodos topográficos Modelos digitais do terreo e de superficie. Curvas de nivel
Sistemas GPS	Introducción aos sistemas GPS Fundamentos do sistema GPS, erros, parámetros que afectan á precisión. Tipos de sistemas GPS e instrumentos. Obtención e interpretación da información.
Modelos 2D e 3D de obxectos	Nubes de puntos, modelos de superficies, modelos volumétricos, e outros modelos de información.
A teledetección como fonte de información para a elaboración de cartografía	Fundamentos de teledetección espacial Conceptos básicos de cartografía Temática. Teledetección e Proxectos de documentación cartográfica.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	0.5	0.5	1
Lección maxistral	1.5	1.5	3
Estudo de casos	4	6	10
Resolución de problemas de forma autónoma	0	25	25
Traballo tutelado	0	30	30
Traballo	0	4	4
Observación sistemática	0	2	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia. Presentaranse ficha da materia, obxectivos, calendario, criterios de avaliación, así como foros de debate e noticias e demais contornas nos cales se desenvolverá a aprendizaxe.
Lección maxistral	Exposición dos principais contidos teóricos da materia con axuda de medios audiovisuais. Os alumnos tendrán la posibilidad de asistir á sesión en forma de videoconferencia.
Estudo de casos	Análise dun problema ou caso real, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, diagnosticalo e penetrarse en procedementos alternativos de solución, para ver a aplicación dos conceptos teóricos na realidade. Empregaranse como complemento das clases teóricas para a autoaprendizaxe.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividades nas que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia.
Traballo tutelado	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resúmenes de lecturas, conferencias, etc

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Información e asesoría personalizada do traballo tutelado realizado polo alumnado a través das TIC. Recursos utilizados: plataforma de teledocencia Moodle e videoconferencia emeeting

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
------------	---------------	------------------------

Traballo	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, e na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resúmenes de lecturas, conferencias. Os resultados de aprendizaxe avaliados son a capacidade de xestionar grandes cantidades de datos documentales en diversos formatos, para que cooperen no labor de xestión do patrimonio cultural.	80	CB3 CG2 CE5 CE6
Observación sistemática	Avaliación da participación activa e fundamentada dos alumnos nas actividades do proceso ensino-aprendizaxe	20	CB3 CG2 CE5 CE6 CT5 CT8

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Wolf, Paul R. y Brinker, Russell C., Topografía, 11, Alfaomega,, 2014,

Olaya, Victor, Sistemas de Información Geográfica (SIG) y Cartografía Temática. Métodos y técnicas para el trabajo en el aula, Cuadernos internacionales de tecnología para el de, 2009, <http://volaya.github.io/libro-sig/>

Chuvieco Salinero, Emilio, Teledetección Ambiental, 6, Ariel, 2006,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Técnicas de Documentación Cartográfica 2D e 3D do Patrimonio Cultural/O02M143V03109

Tecnoloxías SIG para o Inventario do Patrimonio Cultural/O02M143V03108

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Técnicas de Representación CAD do Patrimonio/O02M143V03107

DATOS IDENTIFICATIVOS**Caracterización e Documentación Histórico-Artística**

Materia	Caracterización e Documentación Histórico-Artística			
Código	O02M143V03207			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Vaquero Díaz, María Beatriz			
Profesorado	Pérez Rodríguez, Francisco Javier Vaquero Díaz, María Beatriz			
Correo-e	mdiaz@uvigo.es			
Web	http://http://faitic.uvigo.es/			
Descrición xeral	A materia pretende dotar ao alumnado das ferramentas necesarias para a consulta de fontes bibliográficas e documentais de arquivo, gráficas e fotográficas relacionadas cun ben ou conxunto de bens e a realización de informes histórico-artísticos			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB4	Que os estudantes saiban comunicar de forma clara e inequívoca as súas conclusións -e o coñecemento e os motivos definitivos que o sustentan- para o público especializado e non especializado.	• saber
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.	• saber
CE1	Poderá seleccionar as ferramentas e documentación necesarias para coñecer o ben cultural, incluso establecer metodoloxías de traballo estandarizadas.	• saber
CE11	Adquirir a capacidade de manexar ferramentas documentais e técnicas historiográficas para a caracterización do Patrimonio.	• saber facer
CE14	Adquirir a capacidade de divulgación e divulgación do coñecemento científico e da creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o Patrimonio.	• saber facer
CT2	Capacidade para comunicarse oralmente e por escrito en lingua galega.	• saber • saber facer
CT8	Adquirir coñecementos avanzados e demostrar, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializada, unha comprensión detallada e comprobada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo.	• saber • Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Dotar ao alumnado das ferramentas necesarias para a consulta de fontes bibliográficas e documentais de arquivo, gráficas e fotográficas relacionadas cun ben ou conxunto de bens e a realización de informes histórico-artísticos	CB4 CG1 CE1 CE11 CE14 CT2 CT8
Saber buscar bibliografía e fontes arquivísticas precisas para a realización de traballos sobre bens culturais	CB4 CG1 CE1 CE11 CT8

Contidos

Tema

1. Tratamento de fontes e documentación histórica para a caracterización de bens culturais	1.1. Presentación do tema 1.2. As hipóteses de partida 1.3. As fontes de información
2. Búsqueda e recuperación de fontes bibliográficas e arquivísticas	2.1. Presentación do tema 2.2. O acceso ás fontes bibliográficas e arquivísticas 2.3. Instrumentos para a búsqueda e recuperación de fontes bibliográficas e arquivísticas
3. Edición de fontes documentais (bibliográficas e arquivísticas)	3.1. Presentación do tema 3.2. Citas de fontes bibliográficas 3.3. Edición e citas de fontes documentais de arquivo
4. Elaboración de informes	4.1. Presentación do tema 4.2. Identificación e definición do obxecto de estudo 4.3. A realización do esquema de traballo 4.4. O valeirado das fontes 4.5. Redacción do estudo

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	1	0	1
Seminario	1	0	1
Resolución de problemas	4	34	38
Estudo de casos	0	35	35

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	Sesións introductorias, realizadas a través de vídeoconferencia ou da sala virtual da plataforma E-meeting, para tomar contacto e reunir información sobre o alumnado así como presentar a materia: os seus contidos teóricos, materiais e recursos dispoñibles, resultados da aprendizaxe e probas de avaliación.
Seminario	Sesións nas que o alumnado dialogará co profesorado da materia para o asesoramento e desenvolvemento das actividades e do proceso da aprendizaxe.
Resolución de problemas	Tarefas de búsqueda de fontes bibliográficas, documentais e gráficas; normas de edición e citas bibliográficas; e elaboración dun esquema de traballo sobre o ben cultural elixido.
Estudo de casos	Análise dun problema ou caso real coa finalidade de demostrar por parte do alumnado o dominio das ferramentas necesarias para a consulta e utilización de fontes documentais, gráficas e fotográficas relacionadas cun ben cultural elixido polo/a estudante co fin de elaborar un informe histórico-artístico.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	A atención personalizada consistirá na orientación sobre metodoloxía, redacción e presentación formal do traballo sobre o ben cultural elixido polo estudante. A atención farase mediante titorías online, os foros da plataforma Moodle, a sala virtual da plataforma e-meeting e o correo electrónico.
Resolución de problemas	A atención personalizada realizarase fundamentalmente a través do foro da materia e do correo electrónico para solventar as dúbidas sobre as búsquedas de fontes bibliográficas, documentais e gráficas, e a elaboración do esquema do estudo de caso. De ser necesario utilizaranse tamén titorías online, a sala virtual da plataforma e-meeting e o correo electrónico.
Seminario	Ao longo do curso o profesorado manterá relación directa co alumnado co obxecto de titorizar e resolver dúbidas, mantendo interacción en tempo real mediante a través das titorías online, os foros da plataforma Moodle, a sala virtual da plataforma e-meeting e o correo electrónico.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo de casos	Análise dun problema ou caso real coa finalidade de que o alumnado demostre o dominio das ferramentas necesarias para a busca e consulta de fontes bibliográficas e documentais de arquivo, gráficas e fotográficas, relacionadas cun ben ou conxunto de bens culturais.	50	CB4 CG1 CE1 CE11 CT8
	Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Saber buscar bibliografía e fontes arquivísticas precisas para a realización de traballos sobre bens culturais.		

Resolución de problemas	Para a avaliación das competencias e coñecementos adquiridos nos temas 2, 3 e 4, o alumnado realizará de forma autónoma seis exercicios concebidos como etapas previas para a elaboración do estudo de caso, que se entregarán no curso virtual creado na plataforma Moodle. Valorarase positivamente a participación activa e individual a través de medios telemáticos.	50	CB4 CG1 CE1 CE11 CE14 CT2 CT8
	Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Dotar ao alumnado das ferramentas necesarias para consulta de fontes bibliográficas e documentais de arquivo, gráficas e fotográficas relacionadas cun ben ou conxunto de bens e a realización de informes histórico-artísticos.		

Outros comentarios sobre a Avaliación

Cada estudante, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira lévase a cabo durante o cuadrimestre de docencia. En primeiro lugar, ao longo das semanas de docencia da materia, mediante a entrega das actividades de avaliación requeridas. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitaranse na plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a devandita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de xullo, para o cal habilitarase de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Alía Miranda, F., Fuentes de información para historiadores: obras de referencia y bibliográficas, Trea, 1998, Gijón
Servei de Biblioteques i Documentació, Cómo elaborar e interpretar citas y referencias bibliográficas, Universitat de Valencia, 2010, Valencia

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

A docencia da materia lévase a cabo utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de conexión remota sincrónica (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao inicio da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está disponible no espazo común do máster. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao inicio da mesma.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Territorios e Paisaxe Cultural**

Materia	Territorios e Paisaxe Cultural			
Código	O02M143V03208			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descritores	Creditos ECTS 3	Carácter OP	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	López Díaz, María			
Profesorado	de Uña Álvarez, Elena Pilar López Díaz, María Presedo Garazo, Antonio			
Correo-e	marial@uvigo.es			
Web	http://http://faitic.uvigo.es/			
Descrición xeral	Esta asignatura ten como obxectivo dotar ao alumnado de ferramentas para identificar, analizar, comprender e interpretar ao patrimonio cultural no seu contexto territorial, e a construción do espazo como paisaxe cultural.			

Competencias

Código	Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que proporcionen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e / ou aplicación das ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CE1	Poderá seleccionar as ferramentas e documentación necesarias para coñecer o ben cultural, incluso establecer metodoloxías de traballo estandarizadas.
CE8	Comprender os valores multifactoriais do Patrimonio Cultural e avalialo adecuadamente de acordo cos criterios de uso social.
CE12	Desenvolver a capacidade de aplicación das metodoloxías de análise territorial do Patrimonio de acordo cos obxectivos de valoración e protección.
CT6	Saber transmitir de forma clara e inequívoca a un público especializado ou non, resultados da investigación científica e tecnolóxica ou o máis avanzado campo de innovación, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que están baseados
CT7	Concebir a protección do patrimonio cultural nun marco de desenvolvemento sostible.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Dotar ao alumnado das ferramentas para analizar, comprender e interpretar a construción do espazo como paisaxe cultural	CB1 CG1 CE1 CE8 CE12 CT6 CT7
Dotar ao alumnado das ferramentas para identificar, analizar, comprender e interpretar o patrimonio cultural no seu contexto territorial	CB1 CG1 CE1 CE8 CE12 CT6 CT7

Contidos

Tema

1. Organización histórica do territorio	1.1. Unidades de xestión do espazo tradicional: dos precedentes altomedievais á parroquia como célula básica 1.2. División territorial administrativa: política (provincia), fiscal (partido) e judicial (xurisdiccións e cotos). A reforma constitucional 1.3. Organización territorial local: condados, terras e merindades; señoríos; axuntamentos versus parroquias (concellos de parroquia)
2. Territorio e paisaxe	2.1. Patrimonio rural (aldeas- parroquias e o seu legado cultural) / Patrimonio "semiurbano" (asociado a vilas litorais, fluviales e de interior) 2.2. Patrimonio eclesiástico (monasterios y casas rectorales) / Patrimonio laico (pazos)
3. Metodoloxía para a análise da paisaxe cultural	2.1. Identificación e caracterización 2.2. Interpretación e valoración
4. Estudo de caso	4.1. Presentación e pautas de realización 4.2. Algunhas propostas 4.3. Elaboración e redacción do traballo

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	4	0	4
Resolución de problemas	0	15	15
Seminario	1	0	1
Estudo de casos	0	24	24
Traballo	0	28	28
Observación sistemática	0	2	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	Sesións orientadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado e as súas motivacións, así como a presentar a materia: os contidos teóricos e materiais dispoñibles, os resultados da aprendizaxe e os criterios de avaliación. Farase a través da sala virtual da plataforma E-meeting.
Lección maxistral	Sesións que os estudantes manteñen co profesorado da materia para o asesoramento e/ou desenvolvemento da materia y do proceso de aprendizaxe. Farase a través da sala virtual da plataforma E-meeting.
Resolución de problemas	Actividades nas que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia que o alumno debe resolver de maneira autónoma ou individual.
Seminario	Sesión que os estudantes manteñen co profesor da materia para aclarar dudas relacionadas co desenvolvemento da materia, actividades e proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos	Análise dun problema ou caso real, que acredite o coñecemento e/ou manexo por parte do alumno dos conceptos teóricos, ferramentas de estudio y metodoloxía para a análise dun paisaxe cultural concreto, ben o conxunto de bens culturais, con fin de coñecer, revalorizar y protexer esos espazos e patrimonio.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	A atención personalizada consistirá en atender e solucionar as dúbidas que lle podan xurdir os/as alumnos/as en relación coa elaboración de dito estudo de caso. TODO O ALUMNADO: Curso vidual na plataforma de teledocencia Modle (FaiTic, UVigo).
Resolución de problemas	A atención personalizada consistirá en atender e solucionar as dúbidas que lle podan xurdir os/as alumnos/as en relación coa elaboración de ditos problemas e/ou exercicios. TODO O ALUMNADO: Curso vidual na plataforma de teledocencia Modle (FaiTic, UVigo).
Probas	Descrición
Traballo	A atención personalizada consistirá en atender e solucionar as dúbidas que lle podan xurdir os/as alumnos/as en relación coa elaboración de ditos traballos e proxectos. TODO O ALUMNADO: Curso vidual na plataforma de teledocencia Modle (FaiTic, UVigo).

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas

Estudo de casos	Presentar e subir á plataforma moodle, en data sinalada, unha memoria ou informe do estudo de caso feito. Valorarase o marco teórico, os contidos e estrutura do traballo, a metodoloxía, documentación e bibliografía empregadas, a presentación e análise crítica.	50	CE1 CE8 CE12
Traballo	Presentar e subir á plataforma Moodle, a partir dos materiais sinalados e en data indicada, un breve ensayo ou informe do traballo requerido para cada tema.	20	CB1 CG1
Observación sistemática	Participación activa do alumnado nos foros, debates e demais actividades relacionadas co proceso de aprendizaxe da materia.	30	CT6 CT7

Outros comentarios sobre a Avaliación

Cada estudante, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira lévase a cabo durante o cuadrimestre de docencia. En primeiro lugar, ao longo das semanas de docencia da materia, mediante a entrega das actividades de avaliación requeridas. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitaranse na plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a devandita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de xullo, para o cal habilitarase de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Garrigós Pico, E., *Organización territorial a fines del Antiguo Régimen*, en M. Artola Gallego: *La economía española al final del Antiguo Régimen*, t. IV: *Instituciones*, 1.ª edición, 1982, Madrid

Saavedra Fernández, P., *Demarcacións, topónimos, papeis, memoria. Sobre a división e o control do territorio na Galicia moderna*. Discurso lido o día 14 de setembro de 2013 no acto da súa recepción, polo ilustrísimo señor don, 1.ª edición, Real Academia Galega, 2013, A Coruña

Matarán Ruíz, A., *Propuesta metodológica para el análisis identitario del paisaje*, 2013, Urban, NS05, pp. 49-62

García Iglesias, J. M. & COAG, *Pazos de Galicia*, 2 vols., 1.ª edición, Xunta de Galicia, 1989, Santiago de Compostela

Bibliografía Complementaria

VV.AA., *La parroquia en Galicia. Pasado, presente e futuro*, 1.ª edición, Xunta de Galicia, 2009, Santiago de Compostela

Hespanha, A. M., *El espacio político*, en A. M. Hespanha: *La Gracia del Derecho. Economía de la cultura en la Edad Moderna*, 1.ª edición, Centro de Estudios Constitucionales, 1993, Madrid

Prada Llorente, E.I.; Riesco Chueca, P.; Herrero Tejedor, T., *Paisaje e imagen: formas y herencias en la construcción cultural del territorio agrario*, 2013, *Estudios Geográficos*, vol. LXXIV, pp. 557-583, 2013

ICOMOS, Sección de la UNESCO dedicada al patrimonio histórico y cultural. Recoge información sobre paisajes y elementos declarados Patrimonio de la Humanidad.

UNISCAPE, Red universitaria con el objetivo de estimular la cooperación científica en temas de formación e investigación entre las instituciones universitarias europeas interesadas en el Convenio Europeo del Pa,

Vila Jato, M.ª D., *El pazo en Galicia*, en G. Ramallo Asensio (coord.): *Arquitectura señorial en el Norte de España*, 1.ª edición, Universidad de Oviedo, 1993, Oviedo

Fernández Rodríguez, B., *Del espacio cerrado al público: reflexiones sobre los proyectos de puesta en valor de los monasterios gallegos en la última década del siglo XX*, en M.ª D. Barral Rivadulla et al. (coords.): *Congreso*, 1.ª edición, Universidade de Santiago de Compostela, 2012, Santiago de Compostela

Jiménez García, J., *La Rectoral, Casa Parroquial de As Nogais (Lugo)*, 2000, *Adaxe*, 16, pp. 247-257

CT Catastro, http://www.catastro.meh.es/eng/ct_catastro.asp,

Recomendacións

Outros comentarios

A docencia da materia lévase a cabo utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de conexión remota sincrónica (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao inicio da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está disponible no espazo común do máster. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao inicio da mesma.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Historia, Memoria, Identidade e Patrimonio Cultural**

Materia	Historia, Memoria, Identidade e Patrimonio Cultural			
Código	O02M143V03209			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Prada Rodríguez, Julio			
Profesorado	Prada Rodríguez, Julio Rodríguez Teijeiro, Domingo			
Correo-e	jprada@uvigo.es			
Web	http://http://faitic.uvigo.es/			
Descrición xeral	O obxectivo desta materia e capacitar ao alumnado para a toma de decisión sobre a función que se asigna ao patrimonio cultural dende a perspectiva dos procesos de reprodución simbólica e cultural do pasado e dotalo das ferramentas precisas para a súa posta en valor e uso público.			

Competencias

Código	Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que proporcionen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e / ou aplicación das ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CE8	Comprender os valores multifactoriais do Patrimonio Cultural e avalialo adecuadamente de acordo cos criterios de uso social.
CE11	Adquirir a capacidade de manexar ferramentas documentais e técnicas historiográficas para a caracterización do Patrimonio.
CE13	Desenvolver a capacidade para tomar decisións sobre a función asignada ao Patrimonio, o seu valor e uso público, e para a elaboración de estratexias dirixidas á súa recuperación.
CT6	Saber transmitir de forma clara e inequívoca a un público especializado ou non, resultados da investigación científica e tecnolóxica ou o máis avanzado campo de innovación, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que están baseados
CT8	Adquirir coñecementos avanzados e demostrar, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializada, unha comprensión detallada e comprobada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Capacitar ao alumnado para a toma de decisións sobre a función que se lle asigna ao patrimonio, á súa posta en valor e uso público.	CB1 CB6 CG1 CE8 CE11 CE13 CT6 CT8

Coñecer os procesos de reproducións simbólica e cultural do pasado.

CB1
CB6
CG1
CE8
CE11
CE13
CT6
CT8

Dotar ao alumnado de ferramentas para o manexo de fontes específicas.

CB1
CB6
CG1
CE8
CE11
CE13
CT6
CT8

Contidos

Tema	
Introdución e conceptos básicos	Aproximación aos conceptos básicos. Os debates sobre a memoria, identidades e patrimonio.
Patrimonio Cultural, Mentalidades e Identidades Colectivas.	Procesos históricos de reprodución simbólica e cultural do pasado. Configuración das identidades colectivas.
Memoria e lugares da Memoria Colectiva	Concepto de memoria e relacións historia/memoria. Os lugares da memoria e a súa aplicación. Os usos públicos da memoria
Estudio de casos	A memoria oral. A patrimonialización dos espazos represivos.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Lección maxistral	4	0	4
Estudo de casos	0	14	14
Resolución de problemas	0	14	14
Foros de discusión	0	6	6
Traballo tutelado	0	35	35
Seminario	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades orientadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Lección maxistral	Exposición esquemática polo profesorado dos contidos da materia, bases teóricas e directrices sobre os traballos e exercicios a desenvolver polo alumnado.
Estudo de casos	Análise dun problema ou caso real relacionado coa materia, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, diagnósticalo e profundar en procedementos alternativos de solución, para ver a aplicación dos conceptos teóricos na realidade. Empregarase como complemento das clases teóricas para o autoaprendizaxe.
Resolución de problemas	Actividades orientadas á formulación de problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumnado debe desenvolver as solucións idóneas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados.
Foros de discusión	Actividades desenvolvidas nunha contorna virtual na que se debaten temas relacionados cos contidos da materia.
Traballo tutelado	Elaboración de documentos sobre a temática da materia de xeito individual ou en grupo ou preparación de investigacións, memorias, ensaios, etc.
Seminario	Comentario e análise dos principais contidos teóricos da materia con axuda de medios audiovisuais. O alumnado terá a posibilidade de asistir á devandita sesión en forma de videoconferencia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Seminario A atención personalizada consistirá na orientación e guía ao alumnado a través da plataforma de teledocencia Moodle e da aula e-meeting para facilitarlle a toma de decisións sobre a función asignada ao patrimonio, a súa posta en valor e uso público.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo de casos	Avaliación dos resultados do Estudo de casos. Resultados da aprendizaxe avaliados: Capacitar ao alumnado para a toma de decisións sobre a función que se lle asigna ao patrimonio, a súa posta en valor e uso público.	20	CB1 CG1 CT6
Resolución de problemas	Avaliación das actividades realizadas. Resultados da aprendizaxe avaliados: Coñecer os procesos de reprodución simbólica e cultural do pasado. e capacitar ao alumnado para a toma de decisións sobre a función que se lle asigna ao patrimonio, a súa posta en valor e uso público.	20	CB1 CG1 CT6
Foros de discusión	Avaliación da participación activa do alumnado e das súas achegas ao foro de discusión da materia.	10	CE8
Traballo tutelado	Avaliación dos resultados do traballo tutelado. Resultados da aprendizaxe avaliados: Dotar ao alumnado de ferramentas para o manexo das fontes específicas.	50	CE11 CE13 CT8

Outros comentarios sobre a Avaliación

Cada estudante, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira lévese a cabo durante o cuadrimestre de docencia. En primeiro lugar, ao longo das semanas de docencia da materia, mediante a entrega das actividades de avaliación requiridas. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitaranse na plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a devandita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de xullo, para o cal habilitarase de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

ALTED VIGIL, A. (coord.), Entre el pasado y el presente. Historia y memoria, UNe, 1986, Madrid

BERAMENDI, J. y BAZ, M. J., Identidades y memoria imaginada, Prensas Universitarias Valencianas, 2011, Valencia

CANDAU, J., Memoria e identidade, Editorial Del Sol, 2008, Buenos Aires

COLMEIRO, J. E., Memoria histórica e identidade cultural. De la posguerra a la postmodernidad, Anthropos Editorial, 2005, Barcelona

FORCADELL, C. et alii (eds.), Usos de la historia y políticas de la memoria, Prensas Universitarias de Zaragoza., 2004, Zaragoza

GARCÍA CUETOS, Mª P., El patrimonio cultural: conceptos básicos, Prensas Universitarias de Zaragoza., 2011, Zaragoza

HALBAWCHS, M, La Memoria colectiva, Miño y Dávila Editores, 2011, Madrid

RACEDO, J. et al., Patrimonio cultural e identidade: culturas populares, memoria social y educación, Ediciones Cinco, 2004, Buenos Aires

THOMPSON, Paul, La voz del pasado. Historia Oral, Edicions Alfons El Magnánim, Institució Valenciana, 1998, Valencia

AGUILAR, P., Políticas de la memoria y memoria de las políticas, Alianza, 2008, Madrid

ARÓSTEGUI, J., La Historia Viva. Sobre la Historia del Presente, Alianza, 2004, Madrid

CUESTA, J., La Odisea de la Memoria. Historia de la Memoria en España, Alianza, 2008, Madrid

GARCÍA MARCHANTE, J.S. y POYATO HOLGADO, Mª C., La función social del patrimonio histórico: el turismo cultural, Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha, 2002, Cuenca

GODOY, C. (comp.), Historiografía y memoria colectiva: tiempos y territorios, Miño y Dávila Editores, 2002, Madrid

KOSELLECK, R, Estratos de tiempo: estudios sobre la historia, Editorial Paidós, 2011, Barcelona

Recomendacións

Outros comentarios

A docencia da materia lévese a cabo utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas

actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de conexión remota sincrónica (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao inicio da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está disponible no espazo común do máster. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao inicio da mesma.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Difusión e Socialización do Patrimonio Cultural

Materia	Difusión e Socialización do Patrimonio Cultural			
Código	O02M143V03210			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dpto. Externo Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Comendador Rey, Beatriz Pilar			
Profesorado	Ayán Vila, Jorge Miguel Comendador Rey, Beatriz Pilar Vázquez Mato, Martín Xosé			
Correo-e	beacomendador@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	Esta asignatura ten como obxectivo capacitar ao alumnado para a difusión e divulgación de coñecemento e creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o patrimonio cultural. Su papel básico es dotar al alumno/a de los conocimientos teóricos y metodológicos básicos para esbozar y dirigir proyectos de musealización y diseñar campañas de promoción y difusión del mismo.			

Competencias

Código	Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que proporcionen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e / ou aplicación das ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CE8	Comprender os valores multifactoriales do Patrimonio Cultural e avalialo adecuadamente de acordo cos criterios de uso social.
CE14	Adquirir a capacidade de divulgación e divulgación do coñecemento científico e da creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o Patrimonio.
CT3	Sostibilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.
CT6	Saber transmitir de forma clara e inequívoca a un público especializado ou non, resultados da investigación científica e tecnolóxica ou o máis avanzado campo de innovación, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que están baseados

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Capacitar ao alumnado para a difusión e divulgación de coñecemento científico e creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o patrimonio.	CB1 CG1 CE8 CE14 CT3 CT6

Contidos

Tema	
1. Introducción á difusión do PC	1.1 Introducción xeral á materia 1.2 Difusión directa e indirecta. Criterios xerais 1.3 Difusión e/ou socialización
2. Introducción á Interpretación Patrimonial	2.1 Principios, métodos e técnicas 2.2 Patrimonio: posibilidades interpretativas e oportunidades
3. Educación e socialización do Patrimonio. Oportunidades dunha proposta proactiva.	3.1 Educación e socialización 3.2 SocializAcción 3.2 Proxectos de socialización

Planificación docente			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Eventos científicos	2	0	2
Seminario	2	0	2
Estudo de casos	0	14	14
Resolución de problemas	0	15	15
Estudo previo	0	10	10
Prácticas autónomas a través de TIC	0	4	4
Traballo tutelado	0	15	15
Exame de preguntas obxectivas	0	1	1
Traballo	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Sesión encamiñada a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a asignatura: os contados teóricos e os materiais dispoñibles, os resultados da aprendizaxe e as probas de aviación.
Eventos científicos	Participación de poñentes para a presentación de casos e experiencias.
Seminario	Sesións que os alumnos/as manteñen co profesorado da materia para asesoramiento, desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos	Análise dun problema ou caso real, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, diagnosticalo e adentrarse en procedementos alternativos de solución, para ver a aplicación dos conceptos teóricos á realidade.
Resolución de problemas	Resolución de problemas ou exercicios a partir do planteamiento de lecturas obligatorias e dunha serie de cuestións orientativas planteadas polo profesor a través de medios telemáticos.
Estudo previo	Traballo autónomo do alumno mediante a preparación de lecturas e actividades diversas.
Prácticas autónomas a través de TIC	Outras actividades de forma autónoma a través de medios telemáticos (chats, debates, wikis, etc..)
Traballo tutelado	O estudante desenvolve e presenta os resultados obtidos sobre o proceso de interpretación e novos modos de xestión patrimonial. O alumno/a debe realizar de forma autónoma unha parte da análise e participar nun entorno colaborativo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Seminario	Ao longo do curso o profesorado manterá relación directa co alumnado co obxecto de titorizar e resolver dúbidas.
Estudo de casos	A atención personalizada realizarase fundamentalmente a través do foro da materia. De ser necesario utilizaranse tamén titorías online, a sala virtual da plataforma e-meeting e o correo electrónico.
Probas	
	Descrición
Traballo	A atención personalizada consistirá na orientación sobre metodoloxía, redacción e presentación formal dos traballos sobre o ben cultural elixido polo estudante. A atención farase mediante titorías online, os foros da plataforma Moodle, a sala virtual da plataforma e-meeting e o correo electrónico.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Ao longo do curso o profesorado manterá relación directa co alumnado co obxecto de titorizar e resolver dúbidas, mantendo interacción en tempo real mediante a través das titorías online, os foros da plataforma Moodle, a sala virtual da plataforma e-meeting e o correo electrónico.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas

Exame de preguntas obxectivas	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con distintas alternativas de resposta. Dotar ao alumnado dos coñecementos teóricos e metodolóxicos necesarios para esbozar e dirixir proxectos de musealización e diseñar campañas de promoción e difusión do mesmo.	20	CB1 CG1 CE8 CE14 CT3 CT6
Traballo	Traballos e proxectos orientados a capacitar ao alumnado para a difusión e divulgación de coñecemento científico e creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o patrimonio.	50	CB1 CG1 CE8 CE14 CT3 CT6
Resolución de problemas e/ou exercicios	Valorarase a participación activa nas distintas actividades por medios telemáticos de cara a capacitar ao alumnado para a difusión e divulgación de coñecemento científico e creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o patrimonio.	30	CB1 CG1 CE8 CE14 CT3 CT6

Outros comentarios sobre a Avaliación

Cada estudante, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira lévese a cabo durante o cuadrimestre de docencia. En primeiro lugar, ao longo das semanas de docencia da materia, mediante a entrega das actividades de avaliación requiridas. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitaranse na plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a devandita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de xullo, para o cal se habilitará de novo o acceso á plataforma docente. Se se aprobou a primeira convocatoria, xa non será posible presentarse para mellorar nota na segunda.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ballart, J., Gestión del Patrimonio Cultural, Ariel, 2008, Barcelona

Calaf, R., Didáctica del Patrimonio: epistemología, metodología y estudio de casos, Trea, 2008, Gijón

Fontal Merillas, O (coord.), La educación patrimonial: del patrimonio a las personas, Trea, 2013, Barcelona

López Mechero-Bendicho, V.M., Manual para la puesta en valor del patrimonio arqueológico al aire libre, Trea, 2012, Barcelona

Rico, J.C., Manual práctico de museología, museografía y técnicas expositivas, Silex, 2012, Madrid

Santacana, J., Serrat, N. (coords.), Museografía Didáctica, Ariel, 2005, Barcelona

Morales, J., Guía práctica para la interpretación del patrimonio: el arte de acercar el legado natural y cultural al público visitante, Junta de Andalucía, Consejería de Cultura, 2001,

Bibliografía Complementaria

VVAA, Arqueologías sociales, Arqueología en sociedad. Actas de las VII Jornadas de Jóvenes en Investigación Arqueológica, Revista Arkeogazte, Anexo 1, 2015, Gehigarria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Educación patrimonial e innovación social/O02M143V03215

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Educación patrimonial e innovación social/O02M143V03215

Outros comentarios

A docencia da materia lévese a cabo utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de conexión remota sincrónica (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao inicio da materia, consultar o

manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está disponible no espazo común do máster. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao inicio da mesma.

Coa finalidade de complementar a actividade docente, aportaranse diversos recursos (materiais audiovisuais, documentos, enlaces, etc) a través da plataforma de teledocencia.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Diseño de Exposicións e Modelos Expositivos**

Materia	Deseño de Exposicións e Modelos Expositivos			
Código	O02M143V03211			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dpto. Externo Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Barriocanal López, María Yolanda			
Profesorado	Barriocanal López, María Yolanda Vilas Meis, Diana			
Correo-e	barriocanal@uvigo.es			
Web	http://https://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	Esta materia ten como obxectivo introducir ao alumnado na planificación de exposicións de contido patrimonial, atendendo ao punto de vista conceptual da creación de mensaxes, e ao punto de vista material dos espazos e condicionantes que interveñen no seu deseño.			

Competencias

Código	Tipoloxía
CB4	Que os estudantes saiban comunicar de forma clara e inequívoca as súas conclusións -e o coñecemento e os motivos definitivos que o sustentan- para o público especializado e non especializado.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CE8	Comprender os valores multifactoriais do Patrimonio Cultural e avalialo adecuadamente de acordo cos criterios de uso social.
CE14	Adquirir a capacidade de divulgación e divulgación do coñecemento científico e da creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o Patrimonio.
CT1	Capacidade de comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos diferentes campos do coñecemento e a práctica profesional co obxectivo de lograr unha sociedade máis xusta e igualitaria.
CT6	Saber transmitir de forma clara e inequívoca a un público especializado ou non, resultados da investigación científica e tecnolóxica ou o máis avanzado campo de innovación, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que están baseados

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Adquirir a capacidade de planificar exposicións de contido patrimonial	CB4 CG1 CE8 CE14 CT1 CT6
Introducir ao alumnado na planificación de exposicións de contido patrimonial, atendendo ao momento de vista conceptual da creación de mensaxes	CB4 CG1 CE8 CE14 CT1 CT6
Introducir ao alumnado na planificación de exposicións de contido patrimonial, atendendo ao momento de vista material dos espazos e condicionantes que interveñen no seu deseño	CB4 CG1 CE8 CE14 CT1 CT6

Contidos	
Tema	
1. INTRODUCCIÓN: MUSEOLOGÍA E MUSEOGRAFÍA	Criterios básicos de planificación no museo
2. COMISARIADO DE EXPOSICIÓN COMO FERRAMENTA DE INVESTIGACIÓN E CREACIÓN.	Comisariado de exposicións como ferramenta de investigación e creación
3. MODELOS EXPOSITIVOS.	Os museos son institucións permanentes que adquiren, conservan, investigan comunican e exhiben coleccións de obxectos de natureza diversa cos propósitos de estudo, educación e contemplación. O museo cambiou até facerse irrecoñecible. A conexión entre arte e vida reivindicada pola vangarda histórica ha ocorrido, pero en forma de industria cultural e estetización comercial para o consumo.
4. O MUSEO CONTEMPORÁNEO: ARQUITECTURA E ESPECTÁCULO.	Dos cambios experimentados polo museo contemporáneo a partir da inauguración do Centro Geroges Pompidou, no ano 1977, xurdirá un espazo híbrido que non perde de vista o espectáculo. Este non só está presente na programación ou nas actividades complementarias de infinidade de institucións, senón na súa propia arquitectura, a cal constitúe en moitos casos o seu principal reclamo.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	4	0	4
Estudo de casos	0	24	24
Resolución de problemas de forma autónoma	0	14	14
Traballo tutelado	0	30	30
Seminario	1	0	1
Observación sistemática	0	1	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	Sesión introductoria encamiñada a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar os contidos da materia, recursos dispoñibles e probas de avaliación.
Lección maxistral	Sesións para a exposición dos principais contidos teóricos da materia por parte do seu profesorado, coa axuda de medios audiovisuais, nas que os alumnos terán a posibilidade de asistir en forma de videoconferencia.
Estudo de casos	Análise de casos reais entre os propostos na materia que o alumnado realizará de forma autónoma. Manterase a comunicación entre profesorado e alumnado a través de videoconferencia ou da sala virtual da plataforma E-meeting.
Resolución de problemas de forma autónoma	O alumnado debe desenvolver de forma autónoma a análise e resolución dos problemas ou exercicios.
Traballo tutelado	Traballo autónomo do alumnado mediante a preparación dun proxecto de contido patrimonial.
Seminario	Sesións para a exposición básica dos contidos da materia, asesoramento para o desenvolvemento das actividades e do proceso de aprendizaxe, co apoio dos medios de teleformación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Ao longo do curso o profesorado manterá unha relación directa co alumnado co obxecto de titorizar e resolver as dúbidas sobre os contidos da materia, a metodoloxía a utilizar para a realización dos exercicios e revisión das probas de avaliación. O seguimento realizarase a través da aula e-meeting e correo electrónico.
Estudo de casos	Seguimento personalizado do alumnado a través das titorías online, mediante os foros da plataforma Moodle, a sala virtual da plataforma E-meeting e o correo electrónico.
Traballo tutelado	Seguimento personalizado do alumnado a través das titorías online, mediante os foros da plataforma Moodle, a sala virtual da plataforma E-meeting e o correo electrónico.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas

Estudo de casos	Análise dun proxecto expositivo proposto pola profesora ou elaboración dalgunha pequena proba ou cuestionario a través de medios telemáticos. Avaliaranse os seguintes resultados de aprendizaxe: a capacidade de analizar os elementos e condicionantes que interveñen no seu deseño a partir dos contidos introducidos nas sesións teóricas da materia.	20	CB4 CG1 CE8 CT6
Traballo tutelado	Elaboración dun proxecto expositivo de temática libre. Avaliaranse os seguintes resultados de aprendizaxe: a adquisición da capacidade de deseñar exposicións de contido patrimonial, atendendo ao punto de vista conceptual da creación de mensaxes e ao punto de vista material dos espazos. Valorarase tamén a adecuación aos criterios de planificación museística explicados nas sesións teóricas.	60	CB4 CG1 CE8 CE14 CT1 CT6
Observación sistemática	Valorarase a presencialidade e participación activa do alumnado a través dos medios telemáticos (e-meeting, foros).	20	CB4 CG1 CE8 CT1

Outros comentarios sobre a Avaliación

Cada estudante, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira lévase a cabo durante o cuatrimestre de docencia, ao longo das semanas de docencia da materia mediante a entrega das actividades de avaliación requiridas. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitaranse na plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuatrimestre, para facilitar a devandita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de xullo, para o cal habilitarase de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- CUENCA, J.M. y MARTÍN CÁCERES, M.J., Manual para el desarrollo de proyectos educativos de museos, Trea, 2014, Gijón
RIVIÈRE, G. H., La museología, Akal, 1983, Madrid
ROSELLÓ CEREZUELA, D., Diseño y evaluación de proyectos culturales. De la idea a la acción, 10ª. Edición actualizada, Ariel, 2017, Barcelona
SANTACANA MESTRE, J. y SERRAT, N. (Coords), Museografía didáctica, Ariel, 2005, Barcelona

Bibliografía Complementaria

- ASENSIO, M., y E. ASENJO (eds.), Lazos de luz azul: museos y tecnologías 1, 2 y 3.0, UOC, 2011, Barcelona
BELCHER, M., Organización y diseño de exposiciones: su relación con el museo, Trea, 1994, Gijón
CALAF, R., Didáctica del patrimonio: epistemología, metodología y estudio de casos, Trea, 2006, Gijón
FERNÁNDEZ, L.A. y GARCÍA FERNANDEZ, I., Diseño de exposiciones. Concepto, instalación y montaje, Alianza, 2010,
HERNÁNDEZ, F. X., y M. C. ROJO, Museografía didáctica e interpretación de espacios arqueológicos, Trea, 2012, Gijón
IBÁÑEZ, A. (ed), Museos, redes sociales y tecnología 2.0, Universidad del País Vasco, 2011, Bilbao
MORALES, J, Guía práctica para la interpretación del patrimonio: el arte de acercar el legado natural y cultural al público visitante, Junta de Andalucía, 1998, Madrid
PÉREZ SANTOS, E., Estudio de visitantes en Museos: Metodología y aplicaciones, Trea, 2000, Gijón
SANTACANA, J. y C. MARTÍN (coords), Manual de museología interactiva, Trea, 2010, Gijón

Recomendacións

Outros comentarios

A docencia da materia lévase a cabo utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de conexión remota sincrónica (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao inicio da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está disponible no espazo común do máster. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao inicio da mesma.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Patrimonio Arquitectónico, Territorio e Paisaxe Urbana**

Materia	Patrimonio Arquitectónico, Territorio e Paisaxe Urbana			
Código	O02M143V03212			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Dpto. Externo Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Barriocanal López, María Yolanda			
Profesorado	Barriocanal López, María Yolanda Castro Fernandez, Belen Maria			
Correo-e	barriocanal@uvigo.es			
Web	http://http://fatic.uvigo.es/			
Descrición xeral	A materia pretende dotar ao alumnado das ferramentas necesarias para a protección dos bens inmobles , partindo da propia evolución do concepto de Patrimonio nas distintas disposicións que o regularon, a súa necesidade de catalogación e a extensión da protección á contorna ou marco espacial dos monumentos. Por outra banda, tamén se aborda o estudo dos conxuntos históricos, os instrumentos de plan para a protección da cidade histórica e a súa posta en valor.			

Competencias

Código	Tipoloxía
CB4	Que os estudantes saiban comunicar de forma clara e inequívoca as súas conclusións -e o coñecemento e os motivos definitivos que o sustentan- para o público especializado e non especializado.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CE8	Comprender os valores multifactoriais do Patrimonio Cultural e avalialo adecuadamente de acordo cos criterios de uso social.
CE11	Adquirir a capacidade de manexar ferramentas documentais e técnicas historiográficas para a caracterización do Patrimonio.
CE15	Coñecer e aplicar os procedementos e mecanismos para a valoración e protección do Patrimonio arquitectónico no seu contexto territorial e administrativo.
CT6	Saber transmitir de forma clara e inequívoca a un público especializado ou non, resultados da investigación científica e tecnolóxica ou o máis avanzado campo de innovación, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que están baseados
CT9	Coñecer e xestionar a lexislación aplicable ao sector, coñecer a contorna social e empresarial e saber relacionarse coa administración competente integrando este coñecemento no desenvolvemento de proxectos de enxeñería e no desenvolvemento de calquera aspecto do seu traballo profesional.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecer a evolución na protección do Patrimonio Arquitectónico desde a súa consideración como bens illados ata a súa integración nun contexto territorial.	CB4 CG1 CE8 CE11 CE15 CT6 CT9

Atender tanto aos aspectos históricos, aos procedementos e mecanismos para a protección das contornas dos monumentos, como aos instrumentos e figuras para a súa tutela e conservación.

CB4
CG1
CE8
CE11
CE15
CT6
CT9

Contidos

Tema

1. CONCEPTO E EVOLUCION DOS MONUMENTOS CONXUNTOS HISTORICOS NO MARCO NORMATIVO	e1.1. A valoración do patrimonio inmovible e a súa catalogación como instrumentos de protección. 1.2. Os camiños históricos como elementos vertebradores do territorio e o seu patrimonio.
2. PROTECCION DO PATRIMONIO ARQUITECTONICO E MONUMENTAL NA SÚA CONTEXTUALIZACION TERRITORIAL	2.1. O entorno dos monumentos
3. GRADOS OU CATEGORIAS DE PROTECCION DOS BENS INMOBLES	3.1. Bens de Interese Cultural. Bens Catalogados. Bens Inventariados.
4. O ORDENAMENTO NA DEFENSA DA CIDADE HISTORICA: PLANS DE URBANISMO E CATALOGOS URBANISTICOS	4.1. Planeamento urbanístico
5. HISTORIA E URBANISMO	5.1. Centros históricos e arquitectura contemporánea

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Lección maxistral	4	0	4
Estudo de casos	0	23	23
Estudo previo	0	30	30
Seminario	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	1	1
Observación sistemática	0	15	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Sesión introdutoria encamiñada a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar os contidos da materia, recursos dispoñibles e probas de avaliación.
Lección maxistral	Sesións para a exposición dos principais contidos teóricos da materia por parte do seu profesorado, coa axuda de medios audiovisuais, nas que os alumnos terán a posibilidade de asistir en forma de videoconferencia.
Estudo de casos	Análise de casos reais entre os propostos na materia que o alumno realizará de forma autónoma. Manterase a comunicación entre profesorado e alumnado a través de videoconferencia ou da sala virtual da plataforma E-meeting.
Estudo previo	Traballo autónomo do alumno mediante a preparación de lecturas relacionadas coa materia.
Seminario	Sesións para a exposición básica dos contidos da materia, asesoramento para o desenvolvemento das actividades e do proceso de aprendizaxe, co apoio dos medios de teleformación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Ao longo do curso o profesorado manterá unha relación directa co alumnado co obxecto de titorizar e resolver as dúbidas sobre os contidos da materia, a metodoloxía a utilizar para a realización dos exercicios e revisión das probas de avaliación. O seguimento realizarase a través da aula e-meeting e correo electrónico.
Estudo de casos	Seguimento personalizado do alumnado a través das titorías online, mediante os foros da plataforma Moodle, a sala virtual da plataforma E-meeting e o correo electrónico

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
------------	---------------	------------------------

Estudo de casos	Análise dun caso real entre os propostos na materia (Modalidad A ou B), coa finalidade de demostrar o dominio dos procedementos de catalogación e protección do patrimonio inmovible, así como da inserción da arquitectura contemporánea nos centros históricos. O resultado de aprendizaxe é: capacitar ao alumnado para o desenvolvemento de proxectos e traballos no ámbito patrimonial.	50	CB4 CG1 CE8 CE11 CE15 CT6 CT9
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba tipo test (Cuestionario 1 e Cuestionario 2) sobre os contidos da materia para a avaliación das competencias adquiridas, que inclúe preguntas con distintas alternativas de resposta, utilizando as ferramentas de entrega nas datas programadas. Os resultados de aprendizaxe son: Coñecer a evolución na protección do Patrimonio Arquitectónico no seu contexto territorial e os procedementos e mecanismos necesarios para a súa protección	20	CG1 CE8 CE15 CT9
Observación sistemática	Se avaliará positivamente a participación do alumnado a través dos medios telemáticos nas distintas actividades virtuais propostas no desenvolvemento da materia. Os resultados de aprendizaxe son: capacitar ao alumnado para a sensibilización crítica e comprensión dos valores do Patrimonio.	30	CB4 CG1 CE8 CE11 CE15 CT6 CT9

Outros comentarios sobre a Avaliación

Cada estudante, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira lévase a cabo durante o cuadrimestre de docencia, ao longo das semanas de docencia da materia mediante a entrega das actividades de avaliación requiridas. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitaranse na plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a devandita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de xullo, para o cal habilitarase de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ALONSO GARCÍA, Julián, La protección jurídica del Camino de Santiago en el ámbito de la Comunidad Autónoma de Galicia, 1ª ed., Escola Galega de Administración Pública, 2000, Santiago de Compostela

CASTILLO RUIZ, A., El entorno de los Bienes Inmuebles de Interés Cultural: concepto, legislación y metodología para su delimitación, evolución histórica y situación actual, 1ª ed., Universidad de Granada, 1997, Granada

CASTILLO RUIZ, J., et al., Patrimonio histórico y desarrollo territorial, 1ª ed., Universidad Internacional de Andalucía, 2009, Sevilla

CORRIENTE CÓRDOBA, José Antonio, Protección jurídica del Camino de Santiago: normativa internacional e interna española, 1ª ed., Ministerio de Educación y Cultura, 1998,

FARIÑA TOJO, José, La protección del patrimonio urbano: instrumentos normativos, 1ª ed., Akal, 2000, Madrid

LÓPEZ-YARTO ELIZALDE, Amelia (Coord.), El Catálogo monumental de España (1900-1961), 1ª ed., Ministerio de Educación y Cultura, 2012, Madrid

VILASECO, Xosé Ignacio et al., Los planes especiales de protección de los conjuntos históricos de Galicia. Planteamientos teóricos y resultados reales, 1ª ed., Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes, 2005, Alicante

Bibliografía Complementaria

BECERRA GARCIA, Juan Manuel, El planeamiento como instrumento para la protección de los conjuntos históricos, 2000, Boletín del Instituto Andaluz del Patrimonio Histórico, año 8, nº 30, pp. 113-116.

BENSUSAN MARTIN, Mª del Pilar, La protección urbanística de los bienes inmuebles históricos, 2ª ed., Comares, 2016, Madrid

NÁRDIZ ORTIZ, Carlos, El territorio y los caminos de Galicia. Planos históricos de la red viaria, 1ª ed., Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puerto, 1992, Santiago de Compostela

Recomendacións

Outros comentarios

A docencia da materia lévase a cabo utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de conexión remota sincrónica (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao inicio da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está disponible no espazo común do máster. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao inicio da mesma.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Prácticas**

Materia	Prácticas			
Código	O02M143V03213			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descritores	Creditos ECTS 6	Carácter OB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Rodríguez Teijeiro, Domingo			
Profesorado	Rodríguez Teijeiro, Domingo			
Correo-e	teijeiro@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es/			
Descrición xeral	A materia permite o desenvolvemento da práctica profesional asociada ao plano de estudos nos seus diversos campos disciplinares. Con ela preténdese introducir ao alumando na dinámica das institucións e empresas vinculadas aos prefís profesionais do máster.			

Competencias

Código	Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que proporcionen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e / ou aplicación das ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
CB2	Que os alumnos saiban aplicar os coñecementos adquiridos ea súa capacidade de resolver problemas en ambientes novos ou descoñecidos en contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CB3	Que os alumnos sexan capaces de integrar o coñecemento e afrontar a complexidade de facer xuízos a partir dunha información que, incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CB4	Que os estudantes saiban comunicar de forma clara e inequívoca as súas conclusións -e o coñecemento e os motivos definitivos que o sustentan- para o público especializado e non especializado.
CB5	Que os estudantes teñan as destrezas de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de maneira que sexa autodirixida ou autónoma.
CG3	Adquirir a capacidade de levar á aplicación práctica da protección do ben cultural os coñecementos teóricos e os protocolos de documentación, diagnose e avaliación.
CE1	Poderá seleccionar as ferramentas e documentación necesarias para coñecer o ben cultural, incluso establecer metodoloxías de traballo estandarizadas.
CE2	Adquirir a capacidade de deseñar protocolos de intervención, establecendo tipos, prioridades e intensidades de acción ante un bens culturais en risco de alteración.
CE3	Adquirir a capacidade de redactar proxectos de intervención no Patrimonio Cultural de acordo coa lexislación específica reguladora.
CE4	Adquirir a capacidade de catalogar o verdadeiro patrimonio cultural, podendo establecer mecanismos de protección xurídica e preventiva.
CE5	Dominar e poder aplicar instrumentos e procedementos de diversas técnicas cartográficas ao patrimonio cultural para o seu control tridimensional e a elaboración de documentación gráfica mediante ferramentas CAD.
CE6	Analizar, refinar e interpretar información xeográfica, así como o seu almacenamento en bases de datos, en función dos requisitos técnicos para o inventario e documentación dun proxecto de intervención.
CE7	Coñecer os principios básicos das técnicas non destrutivas máis utilizadas para a prospección subsuperficial do patrimonio cultural e desenvolver a capacidade de determinar a súa aplicabilidade a casos específicos.
CE8	Comprender os valores multifactoriales do Patrimonio Cultural e avalialo adecuadamente de acordo cos criterios de uso social.
CE9	Adquirir a capacidade de diagnosticar, a partir do coñecemento científico, o estado de conservación estrutural do ben cultural.
CE10	Comprender os fundamentos da estabilidade estrutural e os procedementos de análise necesarios para garantir a seguridade estrutural das construcións do patrimonio.
CE11	Adquirir a capacidade de manexar ferramentas documentais e técnicas historiográficas para a caracterización do Patrimonio.
CE12	Desenvolver a capacidade de aplicación das metodoloxías de análise territorial do Patrimonio de acordo cos obxectivos de valoración e protección.

CE13	Desenvolver a capacidade para tomar decisións sobre a función asignada ao Patrimonio, o seu valor e uso público, e para a elaboración de estratexias dirixidas á súa recuperación.
CE14	Adquirir a capacidade de divulgación e divulgación do coñecemento científico e da creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o Patrimonio.
CE15	Coñecer e aplicar os procedementos e mecanismos para a valoración e protección do Patrimonio arquitectónico no seu contexto territorial e administrativo.
CT1	Capacidade de comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos diferentes campos do coñecemento e a práctica profesional co obxectivo de lograr unha sociedade máis xusta e igualitaria.
CT2	Capacidade para comunicarse oralmente e por escrito en lingua galega.
CT3	Sostibilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.
CT4	Poder integrar a información e os datos diversos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de actuación.
CT5	Ser capaz de predecir e controlar a evolución das situacións complexas a través do desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico / investigativo, tecnolóxico ou profesional específico, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolve a súa actividade.
CT6	Saber transmitir de forma clara e inequívoca a un público especializado ou non, resultados da investigación científica e tecnolóxica ou o máis avanzado campo de innovación, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que están baseados
CT7	Concebir a protección do patrimonio cultural nun marco de desenvolvemento sostible.
CT8	Adquirir coñecementos avanzados e demostrar, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializada, unha comprensión detallada e comprobada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo.
CT9	Coñecer e xestionar a lexislación aplicable ao sector, coñecer a contorna social e empresarial e saber relacionarse coa administración competente integrando este coñecemento no desenvolvemento de proxectos de enxeñería e no desenvolvemento de calquera aspecto do seu traballo profesional.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Que os alumnos saiban integrar operativamente os coñecementos, destrezas e capacidades adquiridas no máster mediante a súa aplicación en institucións e empresas relacionadas co Patrimonio Cultural	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG3 CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE8 CE9 CE10 CE11 CE12 CE13 CE14 CE15 CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6 CT7 CT8 CT9

Contidos

Tema

Actividades en institucións e empresas vinculadas aos coñecementos, capacidades e competencias adquiridas na titulación.	1.- Xestión do Patrimonio Cultural 2.- Documentación e representación do Patrimonio Cultural 3.- Especialización en documentación, avaliación, xestión e interpretación do Patrimonio Cultural
--	--

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas externas	140	0	140
Informe de prácticas	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas externas	Actividades presenciais desenvolvidas polo estudante nun contexto relacionado co exercicio dunha profesión, durante o cal realizará as funcións asignadas e previstas na proposta de prácticas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas externas	O alumnado contará con dous titores que levarán a cabo as tarefas de orientación e resolución de problemas durante o período de prácticas, ún deles na entidade na que se realicen as prácticas e outro, pertecente ao profesorado da titulación, de carácter académico.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Prácticas externas	Informe do titor académico que integra dous informes: o do titor da entidade que acolle as prácticas e o do estudante. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: A integración operativa dos coñecementos, destrezas e capacidades adquiridas no máster e a súa aplicación e actividades profesionais relacionadas co Patrimonio Cultural.	60	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG3 CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE8 CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6

Informe de prácticas	Memoria de prácticas externas ou prácticum do estudante de entrega remota. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: A integración operativa dos coñecementos, destrezas e capacidades adquiridas no máster e a súa aplicación e actividades profesionais relacionadas co Patrimonio Cultural.	40	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG3 CE1 CE2 CE3 CE4 CE6 CE7 CE8 CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6
----------------------	--	----	---

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Ao longo do curso entregarase documentación detallada sobre o desenvolvemento da materia. Esta información será ofrecida a través dos cursos Moodle da plataforma TEM@, polo que todo o alumnado debe estar dado de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

A bibliografía necesaria para a preparación e execución das tarefas e traballos de cada unha das prácticas externas será preparada e entregada ao alumnado polas persoas que as titoricen xunto co proxecto formativo específico da práctica.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Traballo Fin de Máster**

Materia	Traballo Fin de Máster			
Código	O02M143V03214			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descritores	Creditos ECTS 9	Carácter OB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Rodríguez Teijeiro, Domingo			
Profesorado	Rodríguez Teijeiro, Domingo			
Correo-e	teijeiro@uvigo.es			
Web	http://http://cursos.faitic.uvigo.es/moodle2_1415/course/view.php?id=14			
Descrición xeral	O Traballo Fin de Máster permitirá aplicar e desenrolar de forma integrada os contidos formativos e as competencias asociadas ó Máster, mediante a realización e defensa por parte de cada estudante dun traballo tutelado.			

Competencias

Código	Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que proporcionen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e / ou aplicación das ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
CB2	Que os alumnos saiban aplicar os coñecementos adquiridos ea súa capacidade de resolver problemas en ambientes novos ou descoñecidos en contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CB3	Que os alumnos sexan capaces de integrar o coñecemento e afrontar a complexidade de facer xuízos a partir dunha información que, incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CB4	Que os estudantes saiban comunicar de forma clara e inequívoca as súas conclusións -e o coñecemento e os motivos definitivos que o sustentan- para o público especializado e non especializado.
CB5	Que os estudantes teñan as destrezas de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de maneira que sexa autodirixida ou autónoma.
CG4	Coñecer e aplicar os principios e metodoloxías da investigación como son a búsqueda bibliográfica, a toma de datos e a análise e interpretación dos mesmos e a presentación de conclusións, de forma clara, concisa e rigorosa.
CE1	Poderá seleccionar as ferramentas e documentación necesarias para coñecer o ben cultural, incluso establecer metodoloxías de traballo estandarizadas.
CE2	Adquirir a capacidade de deseñar protocolos de intervención, establecendo tipos, prioridades e intensidades de acción ante un bens culturais en risco de alteración.
CE3	Adquirir a capacidade de redactar proxectos de intervención no Patrimonio Cultural de acordo coa lexislación específica reguladora.
CE4	Adquirir a capacidade de catalogar o verdadeiro patrimonio cultural, podendo establecer mecanismos de protección xurídica e preventiva.
CE5	Dominar e poder aplicar instrumentos e procedementos de diversas técnicas cartográficas ao patrimonio cultural para o seu control tridimensional e a elaboración de documentación gráfica mediante ferramentas CAD.
CE6	Analizar, refinar e interpretar información xeográfica, así como o seu almacenamento en bases de datos, en función dos requisitos técnicos para o inventario e documentación dun proxecto de intervención.
CE7	Coñecer os principios básicos das técnicas non destrutivas máis utilizadas para a prospección subsuperficial do patrimonio cultural e desenvolver a capacidade de determinar a súa aplicabilidade a casos específicos.
CE8	Comprender os valores multifactoriales do Patrimonio Cultural e avalialo adecuadamente de acordo cos criterios de uso social.
CE9	Adquirir a capacidade de diagnosticar, a partir do coñecemento científico, o estado de conservación estrutural do ben cultural.
CE10	Comprender os fundamentos da estabilidade estrutural e os procedementos de análise necesarios para garantir a seguridade estrutural das construcións do patrimonio.
CE11	Adquirir a capacidade de manexar ferramentas documentais e técnicas historiográficas para a caracterización do Patrimonio.

CE12	Desenvolver a capacidade de aplicación das metodoloxías de análise territorial do Patrimonio de acordo cos obxectivos de valoración e protección.
CE13	Desenvolver a capacidade para tomar decisións sobre a función asignada ao Patrimonio, o seu valor e uso público, e para a elaboración de estratexias dirixidas á súa recuperación.
CE14	Adquirir a capacidade de divulgación e divulgación do coñecemento científico e da creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o Patrimonio.
CE15	Coñecer e aplicar os procedementos e mecanismos para a valoración e protección do Patrimonio arquitectónico no seu contexto territorial e administrativo.
CT1	Capacidade de comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos diferentes campos do coñecemento e a práctica profesional co obxectivo de lograr unha sociedade máis xusta e igualitaria.
CT2	Capacidade para comunicarse oralmente e por escrito en lingua galega.
CT3	Sostibilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.
CT4	Poder integrar a información e os datos diversos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de actuación.
CT5	Ser capaz de predecir e controlar a evolución das situacións complexas a través do desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico / investigativo, tecnolóxico ou profesional específico, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolve a súa actividade.
CT6	Saber transmitir de forma clara e inequívoca a un público especializado ou non, resultados da investigación científica e tecnolóxica ou o máis avanzado campo de innovación, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que están baseados
CT7	Concebir a protección do patrimonio cultural nun marco de desenvolvemento sostible.
CT8	Adquirir coñecementos avanzados e demostrar, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializada, unha comprensión detallada e comprobada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo.
CT9	Coñecer e xestionar a lexislación aplicable ao sector, coñecer a contorna social e empresarial e saber relacionarse coa administración competente integrando este coñecemento no desenvolvemento de proxectos de enxeñería e no desenvolvemento de calquera aspecto do seu traballo profesional.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Que os alumnos saiban aplicar e desenvolver de forma integrada os contidos formativos e as competencias asociadas ao máster, mediante a realización e defensa por parte de cada estudante dun traballo tutelado.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG4 CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE8 CE9 CE10 CE11 CE12 CE13 CE14 CE15 CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6 CT7 CT8 CT9

Contidos

Tema

Elaboración, presentación e defensa dun traballo - dirixido no ámbito das disciplinas do máster.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	0	200	200
Presentación	1	0	1
Aprendizaxe baseado en proxectos	24	0	24

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Elaboración do TFM de acordo coas directrices do Máster.
Presentación	Exposición por parte do alumno ou alumna do traballo realizado.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Establecemento das bases metodolóxicas axeitadas de acordo coa natureza do TFM elixido polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe baseado en proxectos	A titorización consistirá en supervisar e orientar o/a estudante na temática, metodoloxía, elaboración, presentación e calquera outro aspecto académico relativo ao traballo de fin de máster; así como facilitar a súa xestión, dinamizar e facilitar todo o proceso ata a presentación e a defensa do mesmo. Estabelecemento polo titor das bases metodolóxicas axeitadas de acordo coa natureza do TFM elixido polo alumnado.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Presentación Avaliación da memoria do traballo fin de Máster. Redacción, estrutura, formato, obxectivos, metodoloxías, análise de resultados e conclusión. (80%)	100	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG4
Avaliación da exposición e defensa do traballo fin de Máster. Claridade na exposición, uso acertado da linguaxe, estrutura da exposición, capacidade de síntese, respostas as cuestións formuladas polo tribunal. (20%)		CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE8 CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6
Resultados da aprendizaxe: O Trabajo de Fin de Máster permitirá aplicar e desenrollar de forma integrada os contidos formativos e as competencias asociadas ao Máster, mediante a realización e defensa por parte de cada estudante dun traballo tutelado.		

Outros comentarios sobre a Avaliación

O traballo fin de máster só poderá ser defendido e avaliado cando se teña constancia de que o/a estudante superou todos os créditos necesarios para a obtención do título de máster, agás os correspondentes ao propio traballo fin de máster.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Educación patrimonial e innovación social**

Materia	Educación patrimonial e innovación social			
Código	O02M143V03215			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descritores	Creditos ECTS 3	Carácter OP	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dpto. Externo Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Comendador Rey, Beatriz Pilar			
Profesorado	Comendador Rey, Beatriz Pilar Garrido Labrador, Begoña Vázquez Veiga, Adela			
Correo-e	beacomendador@uvigo.es			
Web	http://https://www.facebook.com/EducAccionPatrimonial/			
Descrición xeral	Nesta materia, preténdese reflexionar sobre as experiencias da educación sobre o patrimonio cultural material e inmaterial, en diferentes contextos e cos seguintes obxectivos: Proporcionar ao alumno coñecementos teóricos e metodolóxicos baseados en experiencias prácticas, para xestionar as propostas de educación do patrimonio. en diferentes contextos e con diferentes comunidades de aprendizaxe; Deseñar propostas didácticas para a educación do patrimonio en contextos de educación formal ou non formal.			

Competencias

Código	Tipoloxía
CB4	Que os estudantes saiban comunicar de forma clara e inequívoca as súas conclusións -e o coñecemento e os motivos definitivos que o sustentan- para o público especializado e non especializado.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CE8	Comprender os valores multifactoriais do Patrimonio Cultural e avalialo adecuadamente de acordo cos criterios de uso social.
CE13	Desenvolver a capacidade para tomar decisións sobre a función asignada ao Patrimonio, o seu valor e uso público, e para a elaboración de estratexias dirixidas á súa recuperación.
CE14	Adquirir a capacidade de divulgación e divulgación do coñecemento científico e da creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o Patrimonio.
CT2	Capacidade para comunicarse oralmente e por escrito en lingua galega.
CT3	Sostibilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecer e reflexionar sobre experiencias educativas centradas no patrimonio cultural material e inmaterial en diferentes contextos	CB4 CG1 CE8 CE13 CE14 CT2 CT3
Deseñar propostas didácticas para a Educación Patrimonial en diferentes espazos sociais (escolas, museos, barrios, institucións, etc.).	CB4 CG1 CE8 CE13 CE14 CT2 CT3

Contidos	
Tema	
Introducción á Educación Patrimonial	A Educación Patrimonial en contextos de formación reglada A Educación Patrimonial en contextos de formación non reglada. Enfoque procomún da Educación Patrimonial
Ferramentas e metodoloxías. Prácticas e mediacións	Ferramentas e metodoloxías. Prácticas e mediacións
Estudos de casos: experiencias e propostas en diferentes contextos e espazos sociais.	Estudos de casos: experiencias e propostas en diferentes contextos e espazos sociais.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	4	0	4
Estudo de casos	0	24	24
Traballo tutelado	0	11	11
Resolución de problemas	0	14	14
Actividades introdutorias	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1
Traballo	0	15	15
Observación sistemática	0	5	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Traballo tutelado	O/A estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/para debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Ao longo do curso o profesorado manterá relación directa co alumnado co obxecto de tutorizar e resolver dúbidas.
Estudo de casos	A atención personalizada realizarase fundamentalmente a través do foro da materia. De ser necesario utilizaranse tamén titorías online, a sala virtual da plataforma e- meeting e o correo electrónico.
Traballo tutelado	A atención personalizada consistirá na orientación sobre metodoloxía, redacción e presentación formal dos traballos elixidos polo estudantado. A atención farase mediante turorías online, os foros da plataforma Moodle, a sala virtual da plataforma e- meeting e o correo electrónico.
Resolución de problemas	Ao longo do curso o profesorado manterá relación directa co alumnado co obxecto de tutorizar e resolver dúbidas, mantendo interacción en tempo real mediante a través das tutorías online, os foros da plataforma Moodle, a sala virtual da plataforma e- meeting e o correo electrónico.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.	20	CG1 CE8

Traballo	É un texto elaborado sobre un tema e debe redactarse seguindo unhas normas establecidas.	50	CB4 CE13 CE14 CT3
Observación sistemática	Se valorará la participación activa en las distintas actividades por medios telemáticos de cara a capacitar al alumnado para tareas de educación patrimonial.	30	CT2

Outros comentarios sobre a Avaliación

Cada estudante, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación. A primeira leva a cabo durante o cuadrimestre de docencia. En primeiro lugar, ao longo das semanas de docencia da materia, mediante a entrega das actividades de avaliación requiridas. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitaranse na plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a devandita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de xullo, para o cal se habilitará de novo o acceso á plataforma docente. Se se aprobou a primeira convocatoria, xa non será posible presentarse para mellorar nota na segunda.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ares, P. y Risler, J., Manual de mapeo colectivo, Tinta Limón, 2013, Buenos Aires

Calaf i Masachs, R., Didáctica del patrimonio: epistemología, metodología y estudio de casos, Trea, 2009, Madrid

Fontal Merillas, O (coord.), La educación patrimonial: del patrimonio a las personas, Trea, 2013, Barcelona

Fontal Merillas, O., La educación patrimonial. Teoría y práctica en el aula., Trea, 2003, Gijón

Santacana, J. et al (coords)., La evaluación de las «apps» en el patrimonio cultural, Trea, 2018, Madrid

Bibliografía Complementaria

Boillier, D., Pensar desde los comunes. Una breve introducción, Traficantes de Sueños, 2016, Madrid

Estepa Giménez, J. (ed.), La educación patrimonial en la escuela y el museo: investigación y experiencias, 178, Servicio de Publicaciones de la Universidad de Hue, 2016, Huelva

Fontal Merillas, O (coord.), Educación patrimonial: retrospectiva y prospectivas para la próxima década, 2, Estudios Pedagógicos, 2016,

Fontal, O., Ballesteros, P. y Domingo, M. (coords)., I Congreso Internacional de Educación Patrimonial. Mirando a Europa: estado de la cuestión y perspectivas de futuro, Instituto del Patrimonio Cultural de España y Obse, 2012, Madrid

García Valecillo, Zaida, La educación patrimonial. Retos y pautas para educar a la ciudadanía desde lo patrimonial en Latinoamérica, Revista Muesca, 2015, Venezuela

González, M., Feliu-Torruella, Cardona, G., Las Visual Thinking Strategies (VTS) desde la perspectiva del educador patrimonial. DAFO del método en su aplicación práctica, 375, Revista de Educación, 2017,

Santacana, J. y Coma, L., El m-learning y la educación patrimonial, Trea, 2014, Madrid

Santacana, J. y López Benito, V., Educación, tecnología digital y patrimonio cultural. Para una educación inclusiva, Trea, 2015, Madrid

Silke, Helrich, Genes, Bites y Emisiones: Bienes comunes y Ciudadanía, Fundación Heinrich Böll, 2008,

Trabajo, M. y Cuenca, J.Mª., La educación patrimonial para la adquisición de competencias emocionales y territoriales del alumnado de enseñanza secundaria, 40, Pulso, 2017,

Vargas Vargas, L. y Bustillos, G., Técnicas participativas para la educación popular, Editorial Lumen-Humanitas, 1997, Buenos aires

VVAA, Imaxinar para transformar. Manual de traballo colectivo, Gabinete de Imaxinación Política, 2018,

VVAA, Manual de metodoloxías participativas, Observatorio Internacional de Ciudadanía y Medioam, 2009, Madrid

Yuli, J.A. y Urbano, C.A., Mapas y herramientas para conocer la escuela. . Investigación Etnográfica e Investigación-Acción, Editorial Brujas, 2005, argentina

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Difusión e Socialización do Patrimonio Cultural/O02M143V03210

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Difusión e Socialización do Patrimonio Cultural/O02M143V03210

Outros comentarios

A docencia da materia leva a cabo utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de conexión remota sincrónica (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao comezo da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está dispoñible no espazo común do máster. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao comezo da mesma.

Coa finalidade de complementar a actividade docente, achegaranse diversos recursos (materiais audiovisuais, documentos, ligazóns, etc) a través da plataforma de teledocencia).

As actividades relaciónanse co Grupo de Innovación Docente en EducAcción Patrimonial da Universidade de Vigo.

Links de interese:

□ Observatorio de Educación Patrimonial de España <http://www5.uva.es/oepe/externa.php#>

□ Observatorio de Innovación Social e Patrimonio (HESIOD) <http://hesiod.eu/es/#hesiod>

□ Plan Nacional de Educación e Patrimonio <http://ipce.mcu.es/pdfs/pneducpatrimonio.pdf>,

□ Rede Internacional de Educación Patrimonial <http://ceballos4.wixsite.com/observatorio-oepe/riep>

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Patrimonio cultural e turismo				
Materia	Patrimonio cultural e turismo			
Código	O02M143V03216			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descritores	Creditos ECTS 3	Carácter OP	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	de Uña Álvarez, Elena Pilar			
Profesorado	de Uña Álvarez, Elena Pilar Gil Pereiras, María del Carmen			
Correo-e	edeuna@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	Na actualidade asistimos a un aumento da demanda de turismo cultural, en paralelo a o incremento de a valorización e produción de os bens de o Patrimonio Cultural. Esta materia persegue dotar a o alumnado de metodoloxías que posibiliten canalizar o potencial dos recursos culturais existentes nos destinos turísticos como oferta turístico-cultural.			

Competencias		Tipoloxía
Código		
CB3	Que os alumnos sexan capaces de integrar o coñecemento e afrontar a complexidade de facer xuízos a partir dunha información que, incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.	
CE8	Comprender os valores multifactoriais do Patrimonio Cultural e avalialo adecuadamente de acordo cos criterios de uso social.	
CE13	Desenvolver a capacidade para tomar decisións sobre a función asignada ao Patrimonio, o seu valor e uso público, e para a elaboración de estratexias dirixidas á súa recuperación.	
CT7	Concebir a protección do patrimonio cultural nun marco de desenvolvemento sostible.	
CT9	Coñecer e xestionar a lexislación aplicable ao sector, coñecer a contorna social e empresarial e saber relacionarse coa administración competente integrando este coñecemento no desenvolvemento de proxectos de enxeñería e no desenvolvemento de calquera aspecto do seu traballo profesional.	

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Aplicar estratexias territoriais, relacionadas con o carácter de os recursos, e estratexias comerciais, contemplando as políticas de produto, prezo, distribución e promoción de bens de o patrimonio cultural	CB3 CG1 CE8 CE13 CT7 CT9
Deseñar, crear e desenvolver plans e produtos turísticos a partir de o patrimonio cultural e en función de as necesidades de o mercado	CB3 CG1 CE8 CE13 CT7 CT9
Definir un plan de comunicación integral que contribúa a poñer en valor os recursos e paquetes turísticos culturais creados	CB3 CG1 CE8 CE13 CT7 CT9

Formular pautas e directrices metodolóxicas para a comunicación con o público, para a presentación de o patrimonio in situ a ese público, e para transmitir unha mensaxe impactante que, no posible, transcenda a o mero feito de a visita

CB3
CG1
CE8
CE13
CT7
CT9

Contidos

Tema	
1. A inserción de o Patrimonio Cultural en o turismo	1.1 Conceptos básicos 1.2 Patrimonio Cultural e actividade turística
2. Fases de o proceso de planificación e xestión de o turismo cultural	2.1 Oferta, produto e consumo cultural 2.2 A interpretación de o patrimonio como ferramenta para a xestión e a planificación turística
3. Estudos de caso	3.1 Rehabilitacións e produtos culturais 3.2 Rutas e itinerarios culturais

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	1	2
Estudo de casos	1	4	5
Seminario	4	8	12
Prácticas autónomas a través de TIC	0	30	30
Traballo	0	20	20
Observación sistemática	0	6	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Estudo de casos	Análise de un feito, problema ou suceso real con a finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Seminario	Explicación, asesoramento e desenvolvemento de contidos para a orientación de o proceso de aprendizaxe, mediante as sesións en aula virtual.
Prácticas autónomas a través de TIC	Actividades de aplicación de os coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas con a materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través de as TIC de xeito autónomo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	Orientación sobre o nivel de aprendizaxe requirida, a natureza de os materiais dispoñibles e a dinámica de desenvolvemento de a materia en a plataforma de teledocencia.
Seminario	Orientacións específicas, resolución de dúbidas e problemas sobre as secuencias de contidos teórico-prácticos en a plataforma de teledocencia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo	Creación, análise e/ou documentación de unha proposta/proxecto actual ou pasado relacionada con os contidos de a materia, que será entregada vía telemática. Avaliación de resultados de aprendizaxe: Diseñar, crear e desenvolver plans e produtos turísticos a partir de o patrimonio cultural e en función de as necesidades de o mercado; Definir un plan de comunicación integral que contribúa a poñer en valor os recursos e paquetes turísticos culturais creados.	40	CB3 CG1 CE8 CE13 CT7 CT9

Observación sistemática	Percepción atenta, racional, planificada e sistemática para describir e rexistrar as manifestacións do comportamento do alumnado, valorando aprendizaxes e accións (orde, precisión, destreza, eficacia, participación activa) a través do traballo autónomo en todos os escenarios docentes (sesións virtuais, foros e actividades). Avaliación de resultados de aprendizaxe: Aplicar estratexias territoriais, relacionadas co carácter dos recursos, e estratexias comerciais, contemplando as políticas de produto, precio, distribución e promoción de bens patrimoniais. Formular pautas e directrices metodolóxicas para a comunicación ó público, para a presentación do patrimonio in situ e para transmitir un mensaxe impactante que no posible trascenda o mero feito da visita.	60	CB3 CG1 CE8 CE13 CT7 CT9
-------------------------	---	----	---

Outros comentarios sobre a Avaliación

Segundo a normativa vigente, existen dúas convocatorias de avaliación para o alumnado que se axustarán a as datas oficiais determinadas por a planificación de o Máster.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ballart, J. y Tresseras, J.I., Gestión del patrimonio Cultural, Ariel, 2001, Barcelona

Du Cross, H. y Mckercher, B., Cultural Tourism, Routledge, 2015, London

Martos Molina, H., Herramientas para la gestión turística del patrimonio cultural: manual para gestores culturales, Trea, 2016, Gijón

Querol, M.A., Manual de gestión del Patrimonio Cultural, Akal, 2010, Madrid

Recuero, N.; Blasco, F. y García de Madariaga, J., Marketing del turismo cultural, Esic, 2016, Madrid

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Introdución á avaliación estrutural de construcións patrimoniais**

Materia	Introdución á avaliación estrutural de construcións patrimoniais			
Código	002M143V03217			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Enxeñaría dos materiais, mecánica aplicada e construción			
Coordinador/a	Riveiro Rodríguez, Belén			
Profesorado	Cabaleiro Núñez, Manuel Conde Carnero, Borja Riveiro Rodríguez, Belén			
Correo-e	belenriveiro@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	Dominar e ser capaz de aplicar instrumental e procedementos de diversas técnicas cartográficas ao patrimonio cultural inmovible para o seu control dimensional e a elaboración de documentación gráfica empregando ferramentas CAD.			
	Analizar, depurar e interpretar información xeográfica, así como o seu almacenamento en bases de datos, en función de requisitos técnicos para o inventario e documentación dun proxecto de intervención.			

Competencias

Código	Tipoloxía
CB2	Que os alumnos saiban aplicar os coñecementos adquiridos ea súa capacidade de resolver problemas en ambientes novos ou descoñecidos en contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CG2	Adquirir o coñecemento necesario para manexar as distintas ferramentas de documentación gráfica, dimensional e xeoespacial para seren aplicadas na documentación e valoración do Patrimonio cultural.
CG3	Adquirir a capacidade de levar á aplicación práctica da protección do ben cultural os coñecementos teóricos e os protocolos de documentación, diagnose e avaliación.
CE2	Adquirir a capacidade de deseñar protocolos de intervención, establecendo tipos, prioridades e intensidades de acción ante un bens culturais en risco de alteración.
CE9	Adquirir a capacidade de diagnosticar, a partir do coñecemento científico, o estado de conservación estrutural do ben cultural.
CE10	Comprender os fundamentos da estabilidade estrutural e os procedementos de análise necesarios para garantir a seguridade estrutural das construcións do patrimonio.
CT5	Ser capaz de predecir e controlar a evolución das situacións complexas a través do desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico / investigativo, tecnolóxico ou profesional específico, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolve a súa actividade.
CT8	Adquirir coñecementos avanzados e demostrar, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializada, unha comprensión detallada e comprobada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Adquisición de coñecemento en canto a seguridade estrutural, métodos de análise e normativa aplicable a construcións patrimoniais	CB2 CG2 CG3 CE2 CE9 CE10 CT5 CT8

Coñecer as ferramentas que permiten facer un diagnóstico da condición estrutural de construcións patrimoniais

CB2
CG2
CG3
CE2
CE9
CE10
CT5
CT8

Contidos

Tema	
Introducción á mecánica estrutural	Forzas Momentos Equilibrio estático Empuxes. Estabilidade estrutural.
Tipoloxías estruturais, elementos construtivos e modelización mecánica	Estruturas de madeira Estruturas de mampostería Estruturas metálicas Estruturas de formigón
Introducción aos métodos de análise estrutural.	Métodos clásicos Teoría de análise límite en estruturas de mampostería Métodos computacionais: método dos elementos finitos, método dos elementos discretos.
Patoloxía estrutural en construcións patrimoniais.	Principais patoloxías estruturais. Metodoloxías e técnicas para a identificación e caracterización.
Normativa de obrigado cumprimento en termos de seguridade estrutural.	Código Técnico da Edificación

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	0.5	0	0.5
Seminario	4	4	8
Estudo de casos	0.5	15	15.5
Resolución de problemas	0	18	18
Prácticas autónomas a través de TIC	0	30	30
Traballo	0	1	1
Observación sistemática	0	1	1
Exame oral	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia. Presentaranse ficha da materia, obxectivos, calendario, criterios de avaliación, así como foros de debate e noticias e demais contornas nos cales se desenvolverá a aprendizaxe.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre cada unha das tecnoloxías que se presentan na materia, de forma que os alumnos poidan entender os principios teóricos de cada técnica á vez que toman contacto coas ferramentas software que lles permitirán pór en práctica ditas técnicas durante un proceso de documentación. Estes seminarios realizaranse mediante videoconferencia e vídeos titoriais prácticos, sobre os estudos de caso de emprego de cada técnica.
Estudo de casos	Análise dun problema ou caso real, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, diagnosticalo e penetrarse en procedementos alternativos de solución, para ver a aplicación dos conceptos teóricos na realidade. Empregaranse como complemento das clases teóricas para a autoaprendizaxe.
Resolución de problemas	Actividades nas que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia.

Prácticas autónomas a través de TIC Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvese a través do TIC de maneira autónoma.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Resolución de dúbidas e atención personalizada do traballo realizado polo alumnado. Recursos utilizados: plataforma de teledocencia Moodle e videoconferencia e-meeting.
Resolución de problemas	Resolución de dúbidas e atención personalizada a través da videoconferencia e-meeting.
Prácticas autónomas a través de TIC	Información e asesoría personalizada das prácticas autónomas realizadas polo alumnado a través das TIC. Recursos utilizados: plataforma de teledocencia Moodle e videoconferencia e-meeting

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Los resultados del aprendizaje son a capacitación do alumno para a diagnose da condición estrutural de bens patrimoniais, mediante o emprego adecuado de diferentes ferramentas de identificación e caracterización de danos estruturais e patoloxías, así como facer uso da normativa aplicable.	40	CB2 CG2 CG3 CE2 CE9 CE10 CT5 CT8
Observación sistemática	O alumno realiza un seguimento da docencia, así como das prácticas e seminarios a través das ferramentas telemáticas. Os resultados da aprendizaxe son a capacitación do alumno para a diagnose estrutural dos bens patrimoniais.	20	CB2 CG2 CG3 CE2 CE9 CE10 CT5 CT8
Exame oral	O estudante realizará unha discusión crítica sobre un suposto práctico de caracterización e diagnose dunha construción patrimonial. El estudiante argumentará as súas decisións en cuanto ás ferramentas máis adecuadas de identificación e caracterización de danos estruturais e patoloxías, así como os resultados obtidos en dita diagnose	40	CB2 CG2 CG3 CE2 CE9 CE10 CT5 CT8

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación. A primeira leva a cabo durante o cuadrimestre de docencia. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitarase a plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a dita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas. A segunda avaliación realízase no mes de Xullo, para o que se habilitará de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Heyman, Jackes, *The Stone skeleton : structural engineering of masonry architecture*, Cambridge University Press, 1997

Zanni, Enrique, *Patología de la madera : degradación y rehabilitación de estructuras de madera*, Brujas, 2004

Belén Riveiro, Mercedes Solla, *Non-Destructive Techniques for the Evaluation of Structures and Infrastructure*, CRC Press - Taylor and Francis, 2016

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Técnicas non destructivas para a avaliación do patrimonio cultural inmovible/O02M143V03218

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Técnicas de Documentación Cartográfica 2D e 3D do Patrimonio Cultural/O02M143V03109

Técnicas de Representación CAD do Patrimonio/O02M143V03107

Outros comentarios

A docencia da materia desenvolverase utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de multivideoconferencia (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao comezo da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está dispoñible no espazo común do máster. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao comezo da mesma.

En xeral, para as prácticas empregárase software libre ou versións gratuitas (demo) de software comercial para sistema operativo Windows 7 ou posterior.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Técnicas non destructivas para a avaliación do patrimonio cultural inmobile**

Materia	Técnicas non destructivas para a avaliación do patrimonio cultural inmobile			
Código	O02M143V03218			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Departamento do Centro Universitario da Defensa da Escola Naval Militar de Marín Dpto. Externo Enseñaría dos materiais, mecánica aplicada e construción			
Coordinador/a	Riveiro Rodríguez, Belén			
Profesorado	Lagüela López, Susana Riveiro Rodríguez, Belén Solla Carracelas, María Mercedes			
Correo-e	belenriveiro@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	Dominar e ser capaz de aplicar instrumental e procedementos de diversas técnicas cartográficas ao patrimonio cultural inmobile para o seu control dimensional e a elaboración de documentación gráfica empregando ferramentas CAD.			
	Analizar, depurar e interpretar información xeográfica, así como o seu almacenamento en bases de datos, en función de requisitos técnicos para o inventario e documentación dun proxecto de intervención.			

Competencias

Código	Tipoloxía
CB2	Que os alumnos saiban aplicar os coñecementos adquiridos ea súa capacidade de resolver problemas en ambientes novos ou descoñecidos en contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CG2	Adquirir o coñecemento necesario para manexar as distintas ferramentas de documentación gráfica, dimensional e xeoespacial para seren aplicadas na documentación e valoración do Patrimonio cultural.
CG3	Adquirir a capacidade de levar á aplicación práctica da protección do ben cultural os coñecementos teóricos e os protocolos de documentación, diagnose e avaliación.
CE2	Adquirir a capacidade de deseñar protocolos de intervención, establecendo tipos, prioridades e intensidades de acción ante un bens culturais en risco de alteración.
CE7	Coñecer os principios básicos das técnicas non destructivas máis utilizadas para a prospección subsuperficial do patrimonio cultural e desenvolver a capacidade de determinar a súa aplicabilidade a casos específicos.
CT4	Poder integrar a información e os datos diversos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de actuación.
CT5	Ser capaz de predecir e controlar a evolución das situacións complexas a través do desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico / investigativo, tecnolóxico ou profesional específico, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolve a súa actividade.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecer distintos métodos de avaliación non destrutiva, a aplicabilidade de cada un deles así como as súas vantaxes e inconvenientes	CB2 CG2 CG3 CE2 CE7 CT4 CT5

Saber interpretar os resultados obtidos a partir de diferentes técnicas END e a combinación destes resultados para unha análise máis completa da estrutura

CB2
CG2
CG3
CE2
CE7
CT4
CT5

Contidos

Tema	
Introducción ás técnicas non destrutivas e aplicación na avaliación do Patrimonio cultural inmovible.	As técnicas non destrutivas de avaliación do patrimonio. Exemplos de aplicación.
Aplicabilidade da fotogrametría e láser escáner para a avaliación superficial.	Procesamento de ortofotos en laboratorio Interpretación de resultados.
Aplicabilidade da termografía para a inspección subsuperficial.	Procesamento de termografías en laboratorio. Interpretación de resultados.
Aplicabilidade do xeorradar para a inspección interna.	Procesamento 2D/3D de radargramas en laboratorio. Interpretación de resultados.
Integración de técnicas non destrutivas para o estudo do patrimonio cultural construído.	Diseño e planificación dun proxecto de integración.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	0.5	0	0.5
Seminario	4	4	8
Estudo de casos	0.5	15	15.5
Resolución de problemas	0	19	19
Prácticas autónomas a través de TIC	0	30	30
Traballo	1	0	1
Observación sistemática	0	1	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia. Presentaranse ficha da materia, obxectivos, calendario, criterios de avaliación, así como foros de debate e noticias e demais contornas nos cales se desenvolverá a aprendizaxe.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre cada unha das tecnoloxías que se presentan na materia, de forma que os alumnos poidan entender os principios teóricos de cada técnica á vez que toman contacto coas ferramentas software que lles permitirán pór en práctica ditas técnicas durante un proceso de documentación. Estes seminarios realizaranse mediante videoconferencia e vídeos titoriais prácticos, sobre os estudos de caso de emprego de cada técnica.
Estudo de casos	Análise dun problema ou caso real, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, diagnosticalo e penetrarse en procedementos alternativos de solución, para ver a aplicación dos conceptos teóricos na realidade. Empregaranse como complemento das clases teóricas para a autoaprendizaxe.
Resolución de problemas	Actividades nas que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia.
Prácticas autónomas a través de TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvese a través do TIC de maneira autónoma.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Resolución de dúbidas e atención personalizada do traballo realizado polo alumnado. Recursos utilizados: plataforma de teledocencia Moodle e videoconferencia e-meeting.
Resolución de problemas	Resolución de dúbidas e atención personalizada a través da videoconferencia e-meeting.

Prácticas autónomas a través de TIC Información e asesoría personalizada das prácticas autónomas realizadas polo alumnado a través das TIC. Recursos utilizados: plataforma de teledocencia Moodle e videoconferencia e-meeting

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Os resultados da aprendizaxe son a capacitación do alumno para a documentación mediante técnicas non destrutivas dos bens patrimoniais. Preténdese que o alumno sexa capaz de documentar as características físicas, formais e o estado de conservación do patrimonio cultural inmovible e a súa contorna inmediata.	80	CB2 CG2 CG3 CE2 CE7 CT4 CT5
Observación sistemática	O alumno realiza un seguimento da docencia, así como das prácticas e seminarios a través das ferramentas telemáticas. Os resultados da aprendizaxe son a capacitación do alumno para a documentación dos bens patrimoniais mediante técnicas non destrutivas.	20	CB2 CG2 CG3 CE2 CE7 CT4 CT5

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación. A primeira leva a cabo durante o cuadrimestre de docencia. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitarase a plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a dita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas. A segunda avaliación realízase no mes de Xullo, para o que se habilitará de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Belén Riveiro, Mercedes Solla, Non-Destructive Techniques for the Evaluation of Structures and Infrastructure, CRC Press - Taylor and Francis, 2016,

Bibliografía Complementaria

Luisa Maria da Silva Gonçalves, Hugo Rodrigues, Florindo Gaspar, Nondestructive Techniques for the Assessment and Preservation of Historic Structures, CRC Press - Taylor and Francis, 2017,

Dean Goodman, Salvatore Piro, GPR Remote Sensing in Archaeology, Springer, 2013,

Kylily, A., Fokaides, P., Christou, P., Kalogirou, S., Infrared thermography (IRT) applications for building diagnostics: A review., 2014, App Energy, 134, 531-549

Solla, M., Riveiro, B., Lagüela, S., Puente, I., Optical and Electromagnetic Sensing for the Inspection and Characterization of Ancient Masonry Arch Bridges, Taylor & Francis, 2017, Nondestructive Techniques for the Assessment and Preservation of Historic Structures.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Introducción á avaliación estrutural de construcións patrimoniais/O02M143V03217

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Introducción á topografía e produción cartográfica/O02M143V03111

Técnicas de Documentación Cartográfica 2D e 3D do Patrimonio Cultural/O02M143V03109

Técnicas de Prospección do Subsolo Superficial/O02M143V03110

Técnicas de Representación CAD do Patrimonio/O02M143V03107

Outros comentarios

A docencia da materia desenvolverase utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de multivideoconferencia (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao comezo da materia, consultar o

manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está dispoñible no espazo común do máster. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao comezo da mesma.

En xeral, para as prácticas empregárase software libre ou versións gratuitas (demo) de software comercial para sistema operativo Windows 7 ou posterior.
